TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD SŽ ŽELEZARNE JESENICE

ŽELEZAR

Jesenice, 14. decembra 1989

Številka 49 ● XXXVIII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, sekretar uredništva Dinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah do 11. decembra

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO	
	ind. mes.	ind. leto	ind. mes.	ind. kum.
Jeklarna 1	124,8	103		
Jeklarna 2	122,6	102		
Livarna	62,5	76	58,0	60
VBŠ	130,0	99	117,5	90
HVB	121,2	102	112,0	104
HVJ	67,1	89	74,8	91
PVT	107,1	95	100,2	96
VDP	67,1	88	73,6	87
Žičarna	127,0	94	105,8	90
Jeklovlek	77,5	99	62,3	98
Elektrode	75,3	93	100,2	79
Žebljarna	88,5	96	27,2	94
Žič. valj.	78,7	96	40,3	103
ŽELEZARNA	113,3	99	93,2	94

Na prvi pogled uspešnejši rezultati v mesecu decembru (do 11. decembra) tako v skupni proizvodnji kot tudi v količini odpremljenih izdelkov vendar še vedno kažejo velike težave pri dokončni realizaciji naše proizvodnje.

Zaostanku v odpremi, ki je do sedaj posledica izključno naših problemov (v Železarni) zaradi težav v finalizaciji, so se priključili še drugi problemi. Zmanjšanje povpraševanja po posameznih asortimanih je bilo prisotno že v preteklih mesecih, zato je rezultat tudi v posameznem obratu odstopal od operativnega načrta. Velike spremembe, katerim smo priča, bodo od vseh zahtevale bistveno drugačen nastop na tržišču; sem moramo šteti predvsem povečanje deleža izvoza. Pri tem bomo morali upoštevati vse faktorje takšne spremembe, ki bodo vplivali na celotno delo in poslovanje. Predvsem se bomo morali truditi, da bodo izdelki iz našega proizvodnega programa tako po kvaliteti kot po ostalih zahtevah konkurenčni.

Prevelike porabe surovin, materiala, energije itd. za posamezni izdelek bodo narekovale tudi zmanjšanje ali ukinitev proizvodnje posameznih agregatov, obratov ali v celotni Železarni. Tega se bomo morali v celoti zavedati, od prvega sprejema kateregakoli materiala ali surovine v Železarno do zadnje faze predelave, t.j. do končne odpreme.

Ekonomski položaj Železarne se izredno hitro poslabšuje, zato bodo na seji delavskega sveta Železarne podana poročila o stanju in predlagani ukrepi za razreševanje.

Podpredsednik poslovodnega odbora
Božidar Bartelj

Sindikat Železarne pred novimi nalogami

V naši železarni skladno s preoblikovanjem Železarne v podjetje poteka tudi prenova sindikata Železarne Jesenice. V delovnem gradivu o preobrazbi sindikata Železarne so zelo podrobno opredelili organiziranost sindikata v podjetju, kako si predstavljajo vlogo zaupnika in kakšne bodo povezave sindikata Železarne s panožnim in občinskim sindikatom ter Slovenskimi železarnami.

Nekoliko manj pozornosti so namenili neodvisnosti sindikata, članarini, zaščiti sindikalnih zaupnikov in socialnim programom, zato smo o tem vprašali predsednika Konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice Eda Kavčiča.

Ko govorimo o neodvisnosti sindikata, lahko rečemo, da ima sindikat Železarne ambicijo postati neodvisen od političnih in poslovodnih struktur in torej delovati popolnoma samostojno. Svojo neodvisnost sindikat *gradi na organizacijski, kadrovski* in materialni neodvisnosti, predvsem zato, da bo vnaprej lahko deloval kot pogajalec med delavci in delodajalci. Pri kadrovski neodvisnosti bo moral sindikat zelo resno skrbeti za svoje kadre, od vstopa v sindikat naprej. Članom sindikata bo treba omogočiti dodatno izobraževanje ter poskrbeti za to, da bodo najbolj sposobni člani prišli skozi sindikalno hierarhijo do najvišjih položajev. Do sedaj teh možnosti ni bilo, ker je dvoletni mandat sindikalnih aktivistov le-te bolj omejeval kot pa vzpodbujal. Sedaj so stvari precej drugačne, saj na začetnem nivoju sindikalne organiziranosti mandat sindikalnih zaupnikov ni omejen; delavec je lahko sindikalni zaupnik toliko časa, dokler mu delavci zaupajo in dokler je uspešen.

Materialna neodvisnost sindikata je zelo pomembna, saj je od razpoložljivega denarja odvisna celotna aktivnost, od sindikalnih pomoči do organiziranja stavke. Sredstva za svoje delo lahko sindikat zagotovi z vezavo sredstev, z zbiranjem kovin, pa tudi z materialnim povezovanjem v podjetju. Člani sindikata so namreč tudi delavci v podjetju, v katerem ustvarjajo dobrine, zato imajo pravico, da del teh dobrin tudi dobijo. Dolgoročno pa gre razvoj v tej smeri, da bo ob primernih pogojih sindikat deloval zunaj podjetja; v podjetju naj bi ostali le sindikalni zaupniki, ki bi (vsak v svojem delovnem okolju) pokrivali celoten delovni proces v Železarni.

Pomemben vir dohodkov sindikata je tudi članarina njegovih članov. Ta sredstva pa so večinoma namenjena za kulturo, šport, oddihe in socialno pomoč. Žal dalj od poskusov vzajemne pomoči še nismo prišli, čeprav v naši železarni ta način reševanja perečih problemov delavcev še najbolje deluje. Čeprav se sindikat zavzema za to, da socialnih pomoči sploh ne bi bilo (osebni dohodki bi morali biti dovolj veliki, da bi zadoščali za osnovne življenjske potrebe), *pa so sedanje razmere takšne*, da bi morali to obliko sindikalne dejavnosti še razvijati.

Iz članarine zbrana sredstva so zelo skromna, čeprav je delitev članarine za osnovne organizacije nekoliko boljša kot v preteklosti; sedaj osnovnim organizacijam ostane 45 odstotkov zbranih sredstev. To je za tak sindikat, kot ga *bomo potrebovali*, premalo. Pred sindikatom podjetja Železarna Jesenice so zelo zahtevne in odgovorne naloge, za katere bo potrebno veliko usposabljanja in strokovne pomoči panožnega sindikata, vse to pa pomeni tudi veliko večje stroške. Kljub temu prvi razgovori v osnovnih organizacijah sindikata kažejo, da so delavci pripravljeni plačati tudi večjo članarino, pod pogojem, da točno vedo, za kakšne akcije je denar potreben in kako je bil porabljen.

Zaradi večje potrebe po strokovni pomoči bo s prvim januarjem prihodnjega leta v okviru občine začela delovati tudi služba pravne pomoči, oziroma bo na Skupščini občine Jesenice delal strokovni sodelavec pravnik, ki bo med drugim pomagal tudi sindikatu Železarne.

V naši železarni se bo sindikat zavzemal za produktivno zaposlitev, ki naj bi se odrazila tudi v boljših rezultatih dela. Za presežke delavcev bi morali najbolj ugodne rešitve najti v podjetju; žal takšnih rešitev vedno in takoj ni. Zato so potrebni socialni programi, ki bi jih morale nare-

(Nadaljevanje na 2. strani)

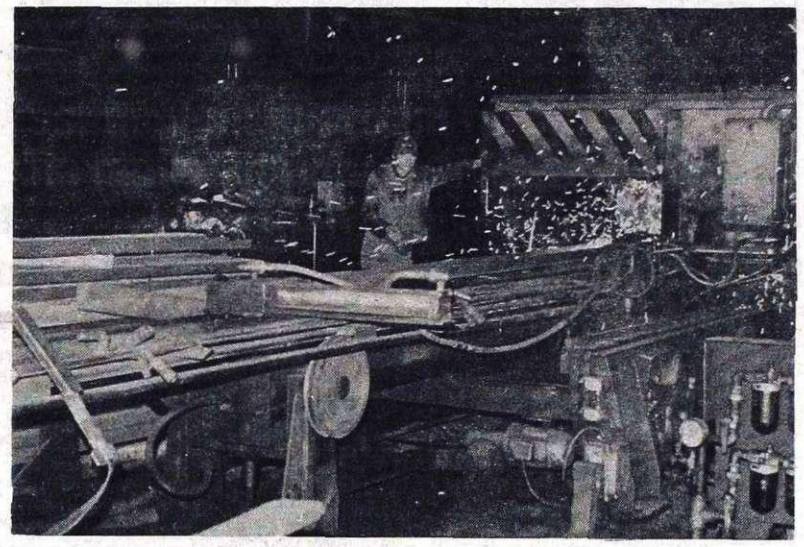

Izdelava hladno oblikovanih profilov (foto: Irena Kučina)

Zadnje predkongresne razprave

Priprave na 11. kongres Zveze komunistov Slovenije, ki bo prihodnji konec tedna v Ljubljani, prihajajo tudi v jeseniški občini v sklepni del. Tako sta bila v četrtek, 7. decembra, kar dva pogovora o programskih dokumentih. Dopoldan sta se z mladimi s CSUI Jesenice pogovarjala Franci Pivec in Borut Pahor, člana CK ZKS, popoldan pa je bila razširjena seja Občinskega komiteja ZKS Jesenice, kjer so obravnavali programski dokument Evropa zdaj ter osnutek statuta ZKS in osnutek kandidatnih list za CK ZKS.

Pobudniki dopoldanskega razgovora so bili člani sociološkega krožka na CSUI. Želeli so se vključiti v razpravo o kongresnih dokumentih in tako tudi širše predstaviti, kaj je tisto, kar se sklada s pogledi mlade generacije. Glede na to, da sta bila dosedaj v javnosti predstavljena le dokumenta ZKS in ZSMS, *so mladi pokazali, kako so* posamezna področja predstavljena v teh dokumentih: enakopravnost, ekologija, energetski viri, kultura, gospodarski razvoj, šport in seveda izobraževanje. Prav pri slednjem je bilo največ pripomb; od tega, da je potrebna rehabilitacija prosvetnih delavcev, da je v programih potrebno narediti premike od povprečnosti k odločnosti. Ni manjkalo vprašanj o mednarodni maturi, kako slovenske pedagoške delavce »spraviti v mednarodni obtok«, o begu možganov in da je pred nami proces prehoda dela iz rok v glavo. Zopet sta bili izpostavljeni povezava in odvisnost med gospodarstvom in izobraževalnim sistemom.

Na pogovoru, ki so ga poimenovali Mladi in evropska kakovost življenja, jeseniški srednješolci niso pokazali posebnega navdušenja za katerega od programov (ZSMS ali ZKS), kritično so pristopili k analizi obeh programov, poiskali skupne točke in odstopanja. Koliko je gradivo Evropa zdaj resnično zdravilo proti neumnosti v Jugoslaviji, se bo bolj kot na volitvah izkazalo pri realizaciji tega programa.

Popoldan je bila razširjena seja Občinskega komiteja ZKS Jesenice; poleg Francija Pivca, *člana CK ZK Slovenije* in kandidata za predsednika predsedstva CK ZKS, so se je udeležili tudi predsedniki komisij pri OK in delegati za oba kongresa. Poročilo o dosedanjih razpravah o dokumentu Evropa zdaj je podal sekretar OK ZKS Jesenice. Razprava, ki se je
začela že na nedavni programskovolilni konferenci in nato še na seji občinskega komiteja, je izpostavila nekaj vprašanj glede članstva te organizacije in povezanosti na republiškem in zveznem nivoju.

Tako se postavlja vprašanje, ali je možno biti član ZK Jugoslavije ob vseh teh nesoglasjih in napadih na našo republiko in republiško organizacijo ZK? V razpravah je bilo izrečeno strinjanje z enakopravnostjo lastninskih oblik, veliko pa je bilo nasprotovanj razprodajanjem družbene lastnine. Ocenili so, da je potrebno v Zvezi komunistov čimpreje izdelati strategijo nastopanja na predstoječih volitvah. Naj omenimo še to, da so bila v razpravah precej deljena mnenja o vstopu vernikov v Zvezo komunistov. Prav tako je bila večkrat izrečena zahteva, da je potrebno glede na visoke cilje gradiva Evropa zdaj čimprej izdelati operativne cilje.

Osnutek statuta ZKS sta obravnavala predsedstvo OK ZKS in statutarna komisija. Navedimo nekaj dilem iz razprav: v katero osnovno organizacijo naj se vključi posameznik; (ne)potrebnost medobčinskih svetov ZKS; delovanje osnovnih organizacij ZK po delovnem področju; članarina kot edini vir financiranja; vprašanje delitve članarine in prevelik odliv teh sredstev iz občine.

Na osnutek kandidatnih list za CK ZKS na seji in v vseh razpravah niso imeli pripomb na posame[illegible] kandidate, ne strinjajo pa se, da od predlaganih kandidatov iz jeseniške občine na listi ni bilo nikogar.

Prav tako so obsodili napade srbskega vodstva na Kučana in Kocijančiča, kandidata iz Slovenije za CK ZKJ. Dejali so, da bomo v Sloveniji sami odločali o primernosti naših kandidatov in da vse to dokazuje, da so pravila igre ZKJ samo papir, ki različno velja v različnih delih Jugoslavije.

V razpravi je bilo večkrat izpostavljeno vprašanje družbene lastnine, kakšna bo usoda izrednega kongresa ZK Jugoslavije in celotne Jugoslavije, če se bodo zaostrovanja nadaljevala, vprašanje kompromisa v jugoslovanskem prostoru. Na ta vprašanja je odgovarjal Franci Pivec, ki je v svoji razpravi omenil tudi možnost odstopa od kandidature za predsednika predsedstva CK ZKS. Srečko Mlinarič pa je dejal, da so na osnovi kongresnega dokumenta izdelali tudi usmeritve za razvoj jeseniške občine, ki so zajete v gradivu Jesenice danes - Jesenice jutri.

O bonih za malico in prevozih

Prejšnji teden so se v naši železarni pojavile govorice, da po novem letu ne bo več bonov za malico oziroma topli obrok. Ker smo hoteli priti stvari do dna, smo o tem vprašali direktorico TOZD Družbeni standard Ivanko Zupančič. Ker je nekaj nejasnosti tudi glede prevozov, smo se pogovarjali tudi o tem.

Najprej o bonih za topli obrok. Glede tega je direktorica Družbenega standarda dejala, da se sicer res pogovarjajo o novih oblikah in najbolj optimalnih možnostih organiziranja prehrane med delom, vendar ni bilo nič rečenega o tem, da bonov ne bi bilo več. Torej boni za malico tudi po novem letu ostanejo, ker delavcu po sindikalni listi pripada topel obrok. Res pa je, da v tozdu zmanjšujejo stroške organizirane prehrane med delom, predvsem z nabavo cenejših surovin in združevanjem delilnic toplih obrokov.

Glede prevozov na delo in domov smo dobili zagotovilo, da sindikalna listina v nobenem primeru ne bo kršena; ta pa navaja, da je materialni strošek podjetja tudi prevoz na delo in domov *v višini cene javnega prevoza*. Tozd Družbeni standard bo torej še vedno skrbel za organizacijo prevoza, stroški pa bodo bremenili podjetje ŽJ. Ker so prevozi na delo in domov izredno velik strošek v skupnih stroških
Železarne, v Družbenem standardu iščejo najboljše rešitve, kako bi ta strošek zmanjšali.

Za prevoz delavcev Železarne na delo in domov je treba plačevati štirinajst primestnih in dvanajst lokalnih avtobusov, s tem, da poleg mesečnih kart Železarna za vse te avtobuse plačuje tudi fiksne stroške. Tako namreč piše v pogodbi med Železarno in Integralom. Ker ta pogodba iz leta 1982 za današnje razmere ni več aktualna, bo treba urediti pogodbene odnose v smeri prilagajanja stroškov tako, da bi bilo to za obe strani (Železarna in Integral) najbolj ugodno.

Za ilustracijo obsega stroška, ki ga predstavljajo prevozi, pa še nekaj številk: v primestnem prometu je med delavci Železarne 1.444 vozačev, v mestnem prometu pa jih je 2.793; skupaj se torej na delo v Železarno in domov vozi 4.237 delavcev. Od prvega decembra letos je cena mesečne karte za petdeset voženj 1,150.000 dinarjev, torej je strošek za mestni promet okrog 3,212.000.000 dinarjev (za tiste, ki so z novimi dinarji skregani, je to 321 starih milijard). Kar čeden kup denarja, kajne? Ocena za januar pa je še lepša - v prvem mesecu novega leta naj bi za prevoze delavcev Železarne na delo in domov plačali kar okrog deset milijard dinarjev (novih, seveda).

Čeprav večina ljudi številk nima preveč rada, *so v mnogih primerih* najbolj nazorne. Tudi danes, ko govorimo o stroških prevozov, ni šlo brez njih. In ker so številke zares velike, so prizadevanja delavcev TOZD Družbeni standard, da bi ta strošek čim bolj zmanjšali, toliko bolj pohvale vredna in upravičena. Toliko bolj, ker delavci pri tem nikakor ne bodo oškodovani.

Lilijana Kos

Sindikat Železarne pred novimi nalogami

(Nadaljevanje s 1. strani)

diti ustrezne občinske strokovne službe. Le-te pa nimajo skupnega in celovitega programa, kako zagotoviti socialno varnost brezposelnih. Sindikat Železarne se zavzema, da uspešnosti podjetja ne bi ugotavljali po »potrebnih« in »nepotrebnih« ljudeh, ampak tako, da bi ocenili, brez katerih del Železarna kot podjetje še lahko zagotovi svoje normalno poslovanje. Vsekakor pa je treba za vsakega delavca, preden mu povemo, da zanj ni dela, v celi železarni narediti vse, da se zanj najde nadomestna zaposlitev. Povedati mu je treba, kakšne možnosti ima, med drugim tudi to, da mu ob sporazumni prekinitvi dela Železarna lahko pomaga z odpravnino ali da mu dokupi leta za upokojitev. Možnosti se odpirajo tudi v okviru inkubatorja naše železarne ter s sofinanciranjem pri odpiranju novih delovnih mest. Vsekakor pa bo pri presežkih delavcev treba delati v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih in dopolnjenih sindikalnih merilih.

V tem okviru je velika pridobitev kolektivna pogodba, ki je zelo dobrodošla, ker delavcu daje oporo, ki jo je izgubil s prenehanjem delovanja samoupravnih organov. Pri tem je najbolj pomembno, da na račun delavca nihče ne bo mogel delati ekonomije, ker je delo ovrednoteno in stane, kolikor pač stane (določena je najnižja cena dela).

V celotni sindikalni aktivnosti je sindikalni zaupnik zelo pomemben element. Ker bo zaradi svoje vloge in nalog zelo izpostavljen, je zaščita sindikalnega zaupnika opredeljena tudi v Statutu podjetja Železarne Jesenice, ker je po mnenju predsednika sindikata Železarne velik uspeh. Zaupnik delavcev je zaščiten tudi v sindikatu podjetja in sindikatu panoge, ker se v konfliktnih situacijah ne izpostavlja posameznik, ampak celotna organizacija. Poleg tega naj bi sindikat bedel nad odnosi med zaupniki in vodstvenimi delavci ter tudi ustrezno ukrepal. Zaščita sindikalnih zaupnikov je predvidena tudi v Statutu Zveze sindikatov Slovenije in v kolektivni pogodbi.

Predsednik sindikata Železarne Jesenice je dejal, da preobrazbo sindikat začenja z željo po konkretnem, korektnem in enakopravnem sodelovanju s poslovodnimi strukturami. Možnosti za to obstajajo, saj delavci Železarne razumejo nov položaj sindikata, čeprav vse stvari še niso dorečene. Te bodo veliko bolj jasne in dodelane po kongresu ZSS; takrat bomo tudi v naši železarni vsako stvar lažje postavili na svoje mesto. Pripravljamo pa se že sedaj.

Lilijana Kos

Slovenske železarne
Železarna Jesenice
TOZD Družbeni standard

objavlja javno dražbo za prodajo:

— 25 dvoposteljnih samskih sob — izklicna cena 7.000.000 din
— več rabljenih postelj, sobnih mizic, stolov, nočnih omaric, kuhinjskih nap, pomivalnih korit, vratarnice, izklicna cena od 100.000 do 3.000.000 din za kos oziroma od 3.000.000 do 4.000.000 din za tekoči meter.

Dražba bo v prostorih samskega doma na Plavžu, Titova 106, Jesenice, 20. decembra ob 10. uri.

Udeleženci morajo pred pričetkom dražbe plačati 10 % varščine od izklicne cene pri blagajni v samskem domu.

Prodajamo po načelu videno — kupljeno. Kasnejših reklamacij ne upoštevamo.

Prometni davek plača kupec.

Ogled je možen na dan dražbe od 8. ure do 9.30.

Ostanek kupnine plača kupec takoj po končani dražbi do 14. ure. Če kupec zneska ne bo poravnal, bomo varščino zadržali.

Izlicitirano blago mora kupec prevzeti najkasneje do 14. ure 21. decembra, prevzem na dan 20. decembra pa je mogoč do 16. ure.

Slovenske železarne
Železarna Jesenice
TOZD Družbeni standard

objavlja javno dražbo za prodajo:

— več rabljenih osnovnih sredstev (pulti, korita, police, napa, blagajna, konzolna polica), izklicna cena od 200.000 din do 4.000.000 din za tekoči meter.

Licitacija bo v skladišču Železarne Jesenice na Bl. Dobravi 22. decembra ob 10. uri.

Udeleženci morajo pred pričetkom dražbe plačati 10 % varščine od izklicne cene pol ure pred dražbo v skladišču na Bl. Dobravi.

Prodajamo po načelu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne upoštevamo.

Prometni davek plača kupec.

Ogled je mogoč na dan dražbe od 9. ure do 9.30.

Ostanek kupnine plača kupec takoj po končani dražbi do 12. ure. Če kupec zneska ne bo poravnal, bomo varščino zadržali.

Izlicitirano blago mora kupec prevzeti najkasneje do 22. decembra do 13. ure.

Prihodnje seje skupščin SIS

SIS za varstvo pred požarom

Po novem letu samoupravne interesne skupnosti ne bodo več obstajale. Pristojnosti SIS za varstvo pred požarom bodo prenešene na izvršni svet občinske skupščine (več o tem je bilo objavljeno v Železarju 7. decembra). Delegacije za SIS materialne proizvodnje v Železarni **imajo tako zadnjič priložnost,** da se sestanejo in sprejmejo stališča, pripombe in predloge v zvezi z delegatskim gradivom.

Te delegacije se zadnji dve leti (od konstituantnih sej dalje) sploh niso sestajale, z izjemo delegacije v DSSS.Kljub temu so se prejšnje seje skupšine SIS za varstvo pred požarom udeležili skoraj vsi delegati iz Železarne,razen iz TOZD Komerciala in TOZD Družbeni standard.

Zadnja,8.seja skupščine SIS za varstvo pred požarom občine Jesenice bo tako v sredo,20.decembra,ob 12.uri v spodnjih prostorih restavracije Železarne.Na dnevnem redu te seje so naslednje zadeve:

— reorganizacija političnega sistema (ukinitev SIS),
— ustanovitev odbora za naloge požarnega varstva,
— rebalans finančega načrta SIS za varstvo pred požarom za leto 1989,
— poročilo o realizaciji programa požarnega varstva za obdobje od 1986 do 1990,
— predlog programa požarnega varstva za leto 1990 ter
— predlog sklepa o najemu posojila.

Gradiva o **reorganizaciji političnega sistema** delegacije niso prejele. Predlagan pa je že devetčlanski odbor za strokovno pripravo in uresničevanje programa nalog požarnega varstva pri Izvršnem svetu občinske skupščine. V njem so tudi delegati iz Železarne.

Skupščina SIS za varstvo pred požarom je na prejšnji seji pooblastila odbor za družbenoekonomske odnose in koordinacijo, da tekoče spremlja izvajanje finančnega načrta in usklajuje porabo z dovoljeno rastjo dohodka, s tem, da skupščini predloži **rebalans finančnega načrta** za tekoče leto.Zaradi hitre rasti stroškov ter cen tehnične in druge opreme (hiperinflacija) znaša rebalansirani načrt sredstev te SIS za to leto približno pet milijard dinarjev,kar je za 402% več kot je bilo načrtovano oziroma za 756% več kot je imela ta SIS lani.

V **poročilu o realizaciji srednjeročnega programa požarnega varstva** je ocenjeno, da je bil program relativno uspešno uresničen, dosežen pa je bil tudi znaten razvoj požarnega varstva (kljub težkim gospodarskim razmeram in možnostim). Precejšnje zasluge za to so imela tudi gasilska društva in njihovi člani, ki so s prostovoljnim delom pomagali pri obnovah objektov, pri zbiranju sredstev in podobno. Izmed vseh izvedenih nalog naj navedemo le obnovo in adaptacijo gasilskih domov: Zabreznica, Koroška Bela, Jesenice, Gozd Martuljek, Dovje in Hrušica, na Blejski Dobravi pa sofinanciranje večnamenskega objekta, ki je še v gradnji.

Po **programu požarnega varstva občine Jesenice** naj bi prihodnje leto nadaljevali z gradnjo gasilskih prostorov v *večnamenskem objektu na Blejski* Dobravi ter obnovili gasilske domove na Hrušici,v Kranjski Gori, na Jesenicah, Koroški Beli in v Javorniškem Rovtu. V PGRS Železarne Jesenice naj bi obnovili laboratorij in pralnico za gasilske cevi ter nabavili avtocisterno TAM 290 in ostalo tehnično in osebno opremo.

Pri Zavarovalni skupnosti Triglav naj bi SIS za varstvo pred požarom **najela posojilo** za nakup gasilskega vozila za gasilski društvi Mojstrana in Gozd Martuljek.

Nada Dejak
CSI

Predsedniki delegacij so prejeli gradivo še za naslednje seje skupščin SIS:

za 8. sejo skupščine skupnosti za zaposlovanje občine Jesenice, ki bo v sredo, 20. decembra, ob 12. uri v dvorani Skupščine občine Jesenice;

za 12. sejo skupščine stanovanjske skupnosti, ki bo v četrtek, 21. decembra, ob 12. uri v dvorani Skupščine občine Jesenice in

za 7. sejo skupščine telesnokulturne skupnosti, ki bo prav tako v četrtek, 21. decembra, ob 12. uri, vendar v spodnjih prostorih restavracije Železarne.

Vabilo

20. decembra ob 17. uri vas vabimo na občni zbor Društva metalurških inženirjev in tehnikov (DMIT) v spodnjih prostorih Kazine.

Prispevek je 100.000 din, prijave sprejema Oblak (RO), ☎ 24-26 ali 25-22.

DMIT

Pregled dela skupne disciplinske komisije za oktober in november

V mesecu oktobru in novembru so direktorji TOZD in sektorjev vložili 59 zahtevkov za vodenje disciplinskih postopkov. Komisija je na 13 obravnavah *obravnavala 59 delavcev in izrekla 44 disciplinskih ukrepov.* Kot boste lahko zasledili v pregledu, kar precej delavcev ni bilo odgovornih za očitane kršitve. V disciplinskem postopku je namreč treba delavcu dokazati kršitev delovne obveznosti. Tu pa nemalokrat nastopijo kar precejšnje težave zaradi pomanjkljive dokumentacije in razpoložljivih dokazov. Že sami zahtevki za uvedbo in vodenje disciplinskih postopkov so velikokrat nepopolni, kršitve opisujejo splošno in ne temeljijo na dokazih.

Med kršitvami delovnih obveznosti prevladujejo neopravičeni izostanki in malomarno izpolnjevanje delovnih nalog, kar *ima velikokrat za posledico tudi* določeno imovinsko škodo.

V pregledu so objavljene tudi odločbe, ki so bile izdane že v prejšnjih mesecih, pa so v tem času postale dokončne, vse odločbe, izdane v oktobru in novembru, pa še niso dokončne in bodo zato objavljene v naslednjem pregledu.

V tem času se je iztekel mandat članom skupne disciplinske komisije, zato se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem članom skupne disciplinske komisije za njihovo sodelovanje.

OKROGLI PROGRAM

MIHA VARL — žičar, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev,

ŠABAN ŠUVIČ — voznik viličarja, Valjarna žice in profilov, neopravičen izostanek, javni opomin,

DUŠAN KALČIČ — čistilec žebljev, Žebljarna, tatvina — majhna vrednost, javni opomin,

SLAVKO DROLE — 2. orodjar, Žebljarna, zapustil ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin,

FADIL HODŽA — razkladalec, nakladalec, Žebljarna, zapustil ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin,

DAMJAN VAJDEC — voznik viličarja, Valjarna žice in profilov, neopravičena izostanka, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

GORAN ŽIVANOVIČ — žičar, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

SIMONA MERZEL — ročni adjuster, Elektrode, zapustila delo brez odobrenja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,

ISMIR KLJUČANIN — nakladalec, Elektrode, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

ZDRAVKO SOKLIČ — žičar, Žičarna, užival alkohol med delovnim časom, povzročil nered in škodo, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

PLOŠČATI PROGRAM

IRFAN ABDIJANOVIČ — strojni brusilec, Valjarna bluming štekel, neopravičen izostanek, denarna kazen,

NIHAD DENIČ — pomožni delavec pri škarjah, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

ZMAGO JERAJ — strojni nakladalec, Hladna valjarna Bela, ni odgovoren za *očitano kršitev delovne obveznosti,*

RENATO NEDELJKO — adjuster, Hladna valjarna Bela, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

DŽEVAD ŠEČKANOVIČ — ravnalec, Valjarna debele pločevine, neopravičen izostanek, javni opomin,

HASAN KLJUNIČ — pomočnik upravljalca kalilne linije, Valjarna debele pločevine, zaradi malomarnosti pri delu povzročil okvaro, denarna kazen,

BRANKO HOSTNIK — kadrovec, Valjarna debele pločevine, malomarno opravljal delovne naloge, denarna kazen,

DRAGO BRTAN — nakladalec, Valjarna bluming štekel, neopravičen izostanek, javni opomin,

MARIO ISKRA — rezalec, Hladna valjarna Bela, ni prišel na delo, ki je bilo organizirano na prosti dan zaradi interesov TOZD, denarna kazen,

IVAN DAMJANČUK — 2. žarilec, Hladna valjarna Bela, neopravičen izostanek, javni opomin,

SLOBODAN VIDAKOVIČ — žerjavovodja, Valjarna bluming štekel, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

ROBERT ČRTALIČ — adjuster, Hladna valjarna Bela, ni uporabljal predpisanih zaščitnih sredstev, javni opomin,

KARMEN VOLČINI — adjuster, Valjarna bluming štekel, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

SABAHUDIN BEŠIČ — strojni brusilec, Valjarna bluming štekel, neopravičeno izostal z dela, oproščen.

TEHNIČNE DEJAVNOSTI

BRANKO ŠORN — ključavničar specialist, Vzdrževalni obrati, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,

MIRAN NOČ — mehanik, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

ROBERT DUGAR — tehtalec, Transport, zapustil ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin,

ILIJAZ ALAGIČ — dispečer, Energetika, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

ILFAN BAJRAMOVIČ — premikač, Transport, zapustil ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin,

ZENID KAZIČ — ključavničar, Transport, zapustil ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin,

GORAN HORVAT — 2. ključavničar, Strojne delavnice, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

JOŽE MIKLIČ — skupinovodja elektrikarjev, Vzdrževalni obrati, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

FRANC ŠEBAT — 1. instalater, Vzdrževalni obrati, neopravičen izostanek, javni opomin,

DŽURO TKALEC — 2. strojevodja, Transport, zaradi nepazljivosti povzročil nalet lokomotive, denarna kazen,

JANEZ MIKLIČ — mizar, Vzdrževalni obrati, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

DRUŽBENI STANDARD

JANEZ KOBILICA — gospodar, neopravljanje delovnih nalog, žalil neposrednega vodjo dela, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,

BORIS BERGINC — skladiščnik kletar, malomarno opravljanje delovnih nalog, denarna kazen.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

LJUBICA NIŠEVIČ — čistilka, Splošni sektor, odklonila delovne naloge, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev,

ANTON VOLČINI — vratar, Splošni sektor, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

PRIMOŽ KOGOJ — kolavdant, Sektor tehnične kontrole, ni kršil delovne obveznosti,

ANTON MERTELJ — vodilni izmene, Sektor tehnične kontrole, postopek se ustavi — očitane kršitve ni bilo mogoče dokazati,

VALENTIN PAVŠIČ — gasilec, reševalec, Splošni sektor, neopravičena izostanka, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

DANI TOLAR — gasilec, reševalec, Splošni sektor, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo štirih (4) mesecev.

TALILNICE

FADIL CRNKIČ — pomočnik izmenskega delovodja, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

OMER ARNAUT — 2. pomočnik talilca, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, *prenehanje delovnega razmerja,*

ŠABAN LALIČ — zapenjalec, Jeklarna 1, ni odgovoren za očitano kršitev delovne obveznosti,

ARMIN HADŽIČ — operater kontiliva, Jeklarna 1, zamudil na delo, javni opomin,

NEDŽAD DAUTOVIČ — 2. pomočnik talilca, Jeklarna 2, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Po obravnavi na odborih za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev so *postale dokončne naslednje odločbe:*

MIROSLAV ZAGORC — razrezovalec, Valjarna bluming štekel, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic pogojne odložitve prenehanja delovnega razmerja),

ANDREJ DOBRAVEC — prevažalec, tehtalec, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA

Stroški v oktobru

V oktobru smo prodali 26.448 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 46 ton storitev prevaljanja. Razlika med prodajno in obračunsko lastno ceno je bila pozitivna, tako, da je ta kategorija pozitivno vplivala na rezultat poslovanja. Negativno pa so na rezultat poslovanja vplivali višji proizvodni stroški od načrtovanih, stroški do polne lastne cene, odstopanje cen v porabi R-3 in lastni porabi, razlika med domačo in izvozno ceno ter posebni stroški izvoza. Vsota vseh omenjenih kategorij je bila pozitivna in je znašala 24.294 milijonov dinarjev.

Na poslovni rezultat so poleg omenjenega negativno vplivali še odhodki financiranja, izredni odhodki ter davki in prispevki iz rezultata, pozitivno pa prihodki od financiranja in izredni prihodki.

Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov so se v primerjavi s stanjem na začetku meseca oktobra zmanjšale za 804 tone.

Proizvodne temeljne organizacije in temeljna organizacija Tehnične dejavnosti so v oktobru dosegle za 369.326 mio din višje stroške od načrtovanih. Pri tem so bili doseženi stroški obračunske lastne cene višji od načrtovanih za 132.076 mio din, ostali stroški do polne lastne cene pa višji za 237.250 mio din.

Temeljne organizacije so skladno z gibanjem zalog R-6 prenesle v poslovni rezultat zvišanje stroškov obračunske lastne cene glede na načrtovane stroške v višini 130.461 mio din, tako da je celotno zvišanje znašalo 367.711 mio din.

Stroški obračunske lastne cene so bili torej višji za 132.076 mio din, od tega so bili stroški vložka višji za 4.555 mio din, stroški predelave pa višji za 127.521 mio din.

V stroške vložka so vključeni višji oziroma nižji stroški od načrtovanih za dosežene izplene, dobropise za odpadek, večjo oziroma manjšo porabo vloženega materiala, boljši oziroma slabši asortiment vložka ter proizvodnje, stroški internih reklamacij, stroški nedokončane proizvodnje ter stroški, ki nastanejo zaradi razlike med plansko nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka.

V stroške predelave so vključeni stroški, ki so fiksnega značaja (investicijsko vzdrževanje) in so odvisni od dosežene načrtovane proizvodnje, stroški porabljene energije ter porabljenega materiala v okviru tekočega vzdrževanja.

Zvišanje stroškov obračunske lastne cene so dosegle temeljne organizacije Talilnice, Ploščati program, Okrogli program in Tehnične dejavnosti. Na ravni delovne organizacije smo zaradi slabše doseženega izplena dosegli za 2.351 mio din višje stroške vložka. Zvišanje teh stroškov je imela temeljna organizacija Ploščati program zaradi slabše doseženega izplena v vseh obratih, razen v obratu Predelava valjanih trakov.

Nižje doseženi dobropisi za odpadek od načrtovanih so stroške vložka zvišali za 2.063 mio din.

Spremenjen asortiment vložka in nedoseganje kvalitetnejšega asortimenta dosežene proizvodnje od načrtovane sta vplivala na zvišanje stroškov vložka v skupni vrednosti 2.504 mio din. V TOZD Talilnice so dosegli za 1.947 mio din zvišanja. V obratu Jeklarna 1 so imeli zaradi nižje vrednosti proizvodnje zvišanje stroškov v vrednosti 2.918 mio din, v obratu Jeklarna 2 pa je višja vrednost proizvodnje vplivala na znižanje stroškov v vrednosti 875 mio din. Obrat Livarna je dosegel za 96 mio din nižje stroške. TOZD Ploščati program je dosegel znižanje v vrednosti 545 mio din zaradi nižje cene slabov iz kontiliva v obratu Valjarna debele pločevine. TOZD Okrogli program je dosegel zvišanje v vrednosti 1.102 mio din zaradi višje cene blumov v obratu Valjarna žice in profilov.

Razlika med plansko nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka je stroške vložka znižala za 3.933 mio din. TOZD Ploščati program je imel za 5.152 mio din znižanja. Znižanje omenjenih stroškov so dosegli v obratih HV Bela (3.432 mio din), HV Jesenice (672 mio din) in v obratu Predelava valjanih trakov (1.057 mio din). TOZD Okrogli program je dosegel za 1.218 mio din višje stroške vložka. Zvišanje so imeli v vseh obratih, in sicer v Žičarni (141 mio din), Jeklovleku (3 mio din), Elektrodah (707 mio din), Žebljarni (53 mio din) in v Valjarni žice in profilov (314 mio din).

Stroški v zalogah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške vložka zvišali za 1.570 mio din, in sicer v TOZD Ploščati program za 1.703 mio din, v TOZD Okrogli program pa so bili stroški iz tega naslova nižji za 133 mio din.

Stroški predelave so bili višji od načrtovanih v vrednosti 127.521 mio din. Zvišanje so imele vse temeljne organizacije, predvsem zaradi višje cene električne energije in zemeljskega plina.

Vesna Janc

Zvišanje — znižanje načrtovanih stroškov za oktober 1989 v 000 din

TOZD	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje zalog R-6	Stroški do polne LC	Skupaj
Talilnice	+ 80.939.595	+ 45.190.786	+ 126.130.381
Ploščati program	+ 29.196.523	+ 67.137.707	+ 96.334.230
Okrogli program	+ 7.496.040	+ 42.611.270	+ 50.107.310
Tehnične dejavnosti	+ 12.829.542	+ 82.309.941	+ 95.139.483
Skupaj	+ 130.461.700	+ 237.249.704	+ 367.711.404

Opomba: zvišanje stroškov (+)

Tehniška dediščina - bogastvo ali breme?(48)

Ortenburški rudarski red (2)

Potem, ko mi je v uvodu v Ortenburški rudarski red s svojim prevodom pomagal arhivist Janez Kopač iz Zgodovinskega arhiva v Kranju, sem našel tudi prevod prof. Antona Janka. Oba prevoda se v posameznih podrobnostih razlikujeta. Odločil sem se, da nadajujem z drugim prevodom, ki je novejši.

»Najprej: Vsi rudarski mojstri na Jesenicah morajo nam, našim dedičem ali naslednikom vsako leto ob kresu (24. junija, op. T.K.) poravnati in oddati vse zahtevke za gozdni činž, za izkoriščanje rudnika, paše in planinskih pašnikov, pa tudi gozdov. Ne sme pa se jim činža višati ali spreminjati, pa tudi ne obremenjevati z nobeno drugo dodatno dajatvijo ali zahtevki, niti z davkom niti s tlako niti s kako drugo stvarjo mimo imenovanega, kakor druge naše podložnike, zakaj le dedne obveznosti nam morajo izpolnjevati po svojih najboljših sposobnostih, kakor drugi naši ljudje.

Rudarskim mojstrom, ki imajo svoje lastne kovačnice in plavže, je dovoljeno in naloženo, da si vsako leto enega od njih postavijo inizberejo za sodnika nad seboj, takega, ki ga hoče večina rudarskih mojsrov. Tega jim bomo mi istega leta brez vsakega ugovora z našim pismom potrdili. Vsako leto naj tako vedno izberejo enega iz njih za sodnika.

Kar temuistemu njihovemu sodišču pripada od kazni in glob, velikih ali majhnih, od sodnikov ali rudarskih mojstrov ali njihovih (družin) ali od njihovih delavcev in presega 60 pfeningov, tedaj od tega pripada polovico nam, četrtina sodniku in (četrtina) rudarskim mojstrom za njihove potrebe v njih skupno blagajno. Kar pa je šestdeset pfeningov ali manj, to naj dobi sodnik, vse, brez omejevanj.

Vsak izvoljeni sodnik jim ima pravico soditi in jih kaznovati v vsem, kar se dogodi v vasi Jesenice ali v rudniku, ali pri delu ali v tem, kar se dela tiče, če se to zgodi pri delu, karkoli to že je. Izvzete pa so vse naše kmetije, tu naj se v nič ne vtika, temveč naj se ukvarja s tistim, kar se tiče dela, ali nanaša na delo v rudniku.

Rudarski sodnik ima tudi pravico soditi in kaznovati v zadevah ogljarjenja (žganja oglja), priprave lesa, sedanja drv, pridobivanja rude ali dela v kovačnicah in plavžih; v vseh drugih zadevah pa sodijo in kaznujejo naši sodniki in uradniki.

Karkoli se zgodi v dolini med Savo pri Jesenicah med obema vodama, Jesenico in potokom, ki tukaj teče takoj pod kovačnico na Savi (Ukovo, op. T.K), ki jo je zgradil Wisser, za vse to in v vsem, kar je zgoraj zapisano, je pristojen rudarski sodnik; kar pa se zgodi zunaj tega območja, ali pa na dan, ko je na Jesenicah v binkoštnem tednu proščenje, za to je pristojen naš sodnik, vendar le v stvareh, ki se tičejo njih in tako, kakor odredijo rudarski mojstri in kakor je zapisano v pismu.«

(se nadaljuje) Tone Konobelj

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 18. DO 24. DECEMBRA

18. decembra, Franc BRELIH, Tehnične dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, ☎ 81-612.
19. decembra, Slavko AŽMAN, SRR, Bled, Riklijeva 11.
20. decembra, Marjan DEMŠAR, Jeklarna 2, Gozd Martuljek, Gobela 25.
21. decembra, Drago FINŽGAR, Valjarna žice in profilov, Begunje 128 b, ☎ 73-831.
22. decembra, Milan GARTNER, Livarna, Nomenj 34.
23. decembra, Jernej HOČEVAR, prodajni oddelek, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 82-118.
24. decembra, Klemen HRIBAR, STK, Jesenice, Udarna 5, ☎ 83-901.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovodnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 18. 12.	Karel Koblar	Janez Arh
Torek — 19. 12.	Bojan Finc	Alojz Slivnik
Sreda — 20. 12.	Milan Kambič	Mitja Benedičič
Četrtek — 21. 12.	Mitja Kersnik	Franc Bassanese
Petek — 22. 12.	Dušan Bak	Pavel Žmitek
Sobota — 23. 12.	Janez Otrin	Ivan Slamnik
Nedelja — 24. 12.	Janko Cerkovnik	Martin Brumat

Služba obratne ambulante

Od 18. do 23. decembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: III. obratna ambulanta — dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
V soboto, 23. decembra, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
POPOLDNE: III. zobna ambulanta — dr. stomat. Ljudmila Krivec — Gasar.
V soboto, 23. decembra, samo dopoldne: III. zobna ambulanta — dr. stomat. Ljudmila Krivec — Gasar.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

16. in 17. decembra, Borut VEBER, Jesenice, C. revolucije 11, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

100 let Livarne

Kolektiv Livarne vabi vse upokojence na proslavo 100-letnice Livarne, ki bo v četrtek, 21. decembra, ob 18. uri v spodnjih prostorih Kazine.

Vabljeni!

Vlivanje kokil leta 1962 (fotoarhiv Železarne)

Pregled sestankov SDS

Rezultati Mc Kinseyeve analize, kakor tudi strategija, ki iz nje izhaja, so nam okvirno znani. Težave pa, kot lahko razberemo tudi iz dveh člankov, objavljenih v Delu 12. decembra (V. F.: Železarna Jesenice v velikih težavah in L. S.: Zaradi zamud pri plačilih imajo velike finančne stiske), se še stopnjujejo. Težave imajo tudi drugi. Še večje. Bitka za preživetje je vse hujša. Od udeležencev zahteva polno angažiranje, od znanja, sposobnosti, iznajdljivosti »top managementa«, do disciplinirane in kvalitetnega dela slehernega delavca za strojem. Prepuščanje malodušju in lagodnosti je že poraz. »Tekstilindus, BPT in Veriga že na robu stečajnega postopka,« beremo v podnaslovu enega omenjenih člankov. Članek na isti strani Dela, ki govori o tržiški občini nosi naslov Strah jih je povedati, koliko ljudi je odveč. V primerjavi z vsem tem so problemi in vprašanja, na katere opozarjajo posamezne **SDS v posameznih obratih TOZD Tehnične dejavnosti**, malenkost. To pa je toliko lažje odpraviti, pojasniti in tako popraviti delovno vzdušje, s tem pa prispevati tudi k uresničevanju drugih globalnih ciljev železarne kot podjetja.

SDS so vprašanja, pobude, predloge, ki jih povzemamo v današnjem Pregledu SDS, podale sicer že v razpravah v drugi polovici novembra, tako da so nekatera po vsej verjetnosti že razrešena, nekatera pa vseeno ostajajo aktualna še danes in tudi v bližnji prihodnosti.

Na sestanku **SDS vodstvo tehnične dejavnosti** je bila podana naslednja pripomba k delegiranju delegatov v samoupravne organe podjetja: »Med delegati ni zajeto področje TPV Javornik, HV Bela, medtem ko imajo TPV Talilnice tri člane.«

SDS instalacija Jesenice in Bela omenjata, da sta se v okviru razprave o devetmesečnem poslovnem poročilu seznanili tudi s problemi, »kateri zadnje čase nastajajo«. Posebej se do njih ne opredeljujeta.

SDS gradbeni Jesenice opozarja, da komisija še vedno ni obravnavala predloga glede beneficirane dobe za tesarje. Pod točko razno so člani dobili pojasnila tudi na številna vprašanja v zvezi s predvidenimi spremembami v Železarni.

SDS RTA Jesenice zanima »vloga Tehničnih dejavnosti v prihodnje organiziranosti Železarne Jesenice,« še posebej, kako bo na njihov položaj vplivalo upoštevanje rezultatov, do katerih je prišla firma Mc Kinsey s svojo analizo.

Na sestanku **SDS RTA Javornik** so imeli posamezni člani pripombe na način evidentiranja kandidatov za samoupravne organe (motilo jih je, da so evidentirani predvsem »stari«, dosedanji delegati), vendar pa novih niso predlagali. Pod razno je vodja oddelka delavce seznanil še o možnostih za opravljanje strokovnega izpita za tehnike, o možnostih dodatnega usposabljanja (na primer za atest za varilce) ter o nekaterih možnostih za prerazporeditve in spremembe normativa. Dano jim je bilo tudi pojasnilo, kakšno je stališče IO OOS CDV glede prihodnje organiziranosti sindikata in glede predsednika.

SDS RTA Bela je pod razno zahtevala, da se pospešeno rešuje »problematika v zvezi z odtoki in sanitarijami v stavbi RTA na Beli«. Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede organiziranosti in poslovanja sedanjega TOZD in seveda tudi oddelka RTA po novem letu. »Smatramo, da bi to informacijo morali poznati že sedaj,« so zapisali v zapisnik. Na vodstvo kantin pa so naslovili zahtevo, »da po kantinah table PROSIMO, DA SE VZDRŽITE KAJENJA zamenjajo z novimi KAJENJE JE PREPOVEDANO in da se to tudi izvaja (denarne kazni)«.

SDS TPV Jeklarne 1 v zvezi s poslovnim poročilom (15. 11.) vprašuje, zakaj ga obravnavajo tako pozno. Pod razno so sprožili problem »še vedno neurejene delavnice na elektro peči« in, kot so zapisali, »prišli do sklepa, da moramo več in bolje delati«.

SDS TPV Jeklarne 2 opozarja (16. 11.), da se dela okrog dodatnega ogrevanja delavnice ne izvajajo pravočasno.

SDS TPV Javornik: »SDS sprašuje, če pogodbeno delo v Valjarni debele pločevine kaj doprinese našemu gibljivemu delu, ki je vedno bolj na zadnjem mestu, čeprav je proizvodnja v tej valjarni zelo dobra. Vzdrževalni zastoji so v mejah načrtovanih.«

SDS TPV Jesenice — HVŽ je v okviru razprave o devetmesečnem poslovnem poročilu prišla do naslednjih stališč: »Naredili bomo vse za normalno obratovanje HVŽ. Naročene rezervne dele je treba zagotoviti. Zakaj nimamo interne banke kot delniške družbe? Če v Železarni Jesenice ni človeka za to, ga pa kupimo!« Glede razširitve oziroma pridobitve kopalnice se neposredno dogovarjajo z Žičarno.

SDS TPV HV Bela opozarja, da odgovora na vprašanje, ki so ga na prejšnjem sestanku naslovili na TOZD Družbeni standard, še vedno niso prejeli. V zvezi s poslovanjem pa zastavljajo naslednje vprašanje: »Kdaj bodo dobri in pravočasni rezultati in delo v obratih imeli ekvivalent tudi v osebnih dohodkih, oziroma kaj je s Pravilnikom o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in skupne porabe?« Nezadovoljni so bili tudi z volilnim postopkom za nove samoupravne organe podjetja. Takole pravijo: »Z ozirom na gradivo »Predlog kandidatov . . . iz TPV« s strani IO sindikata smo člani SDS mnenja, da se volilni postopki vodijo nepravilno, v nasprotju s sprejeto volilno zakonodajo, brez upoštevanja organiziranja v novo sprejetem podjetju Železarna Jesenice in teženj v družbi po čimširši demokratizaciji volilnih postopkov. Zahtevamo, da se postopek volitev točno opredeli in prične od začetka!«

SDS strugarna Javornik 1 in 2 opozarjata, da še vedno niso rešena vprašanja glede brusilnice nožev, razvoda stisnjenega zraka in hladilne tekočine.

SDS konstrukcijska delavnica pod točko razno »postavlja vprašanje glede vrtalca v konstrukcijski delavnici«. Pogovarjali so se tudi o delovni in tehnološki disciplini.

Tudi člani **SDS montaža Jesenice** so bili pod točko razno opozorjeni na slabo disciplino v oddelku. Zaskrbljujoča je še zlasti, kot piše v zapisniku, zelo majhna pozornost pri delih, ki so nevarna.

SDS orodjarna je ena tistih, ki ni bila zadovoljna z evidentirajem kandidatov za samoupravne organe. Takole pravijo: »SDS je mnenja, da bi morali imeti za neposredne volitve več kandidatov (6), tako da bi bilo več možnosti tudi za druge. Naprimer pri kandidatih za delavski svet bi lahko bilo šest kandidatov, potem bi se odločali izmed šest za tri.« Na vprašanje, zakaj se ne objavljajo več prosta delovna mesta, da bi imeli vsi delavci možnost prijave, SDS še ni prejela odgovora.

SDS priprava dela strojnih delavnic navaja več problemov iz svojega delovnega okolja. Tako na primer omenja, da še vedno niso zagotovljeni vsi pogoji za preselitev planerja in lanserja, da se mora obenem z ureditvijo medfaznega skladišča urediti tudi ogrevanje in da je potrebno kontrolo odlitkov iz Livarne izvesti pred prevzemom v skladišče. Opozarja tudi, da je ponovno treba ugotoviti, ali obstaja možnost za nabavo viličarja za medfazno skladišče. Če sredstev za nabavo novega viličarja ni, naj bi poiskali ustrezno rešitev v okviru celotne železarne.

CSI — Božidar Lakota

Delegati za 11. kongres ZKS

Jeseniško partijsko organizacijo bodo na 11. kongresu ZKS zastopali štirje delegati, ki so jih izvolili na programsko volilni konferenci OK ZKS Jesenice. To so Daniel Ažman, Dušan Sikošek, Mile Crnović in Tomaž Mencinger. Naj jih na kratko predstavimo:

Mag. Daniel Ažman je vodja Marketinga v Železarni. Kot pripravnik je začel delati na Zunanji trgovini, nadaljeval na Prodaji in se končno ustalil na sedanjem delovnem mestu. Vse njegovo delo je, kot je dejal, povezano s trgom in trženjem, tudi njegova partijska funkcija. Pri predsedstvu OK ZKS Jesenice je zadolžen za družbenoekonomske odnose.

»Predvsem moramo dati vso podporo sedanjemu republiškemu partijskemu predsedstvu,« je dejal. »Povedati je tudi treba,da nismo za tak potek dogodkov,ki smo jim sedaj priča med Srbijo in Slovenijo.

Kot ekonomist bom skušal prispevati svoj delež predvsem na področju, za katerega sem usposobljen. S tem v zvezi menim, da moramo čimprej sprejeti novo zakonodajo, tako, ki bo pomenila prehod v tržno gospodarstvo, s čimer bomo pravzaprav zagotovili razvoj naše družbe.

Tržna ekonomija je edina možnost, ki jo imamo, pomembno pa je, da se zavedamo, da bo prehod na tržno gospodarstvo zahteval velike žrtve. Vztrajanje na teh stališčih pomeni neposredno podporo predsedstvu ZKS, ki je s svojim programskim dokumentom naredilo ogromen korak v smeri približevanja k Evropi. Komunisti moramo vplivati na to, da tudi na nivoju zveznih organov in v skupščini SFRJ pospešimo sprejem nove ustave in vseh tistih zakonov, ki bodo omogočili normalen prehod na tržno gospodarstvo.«

Dušan Sikošek je član osnovne organizacije ZKS TKR v Železarni. Je višji raziskovalec v Sektorju za razvoj in raziskave. Predmet njegovih raziskav je tehnologija varjenja in razvoj dodajnih materialov.

»Kot delegat bom seveda zagovarjal naša skupna stališča oziroma programske usmeritve, ki so zelo dobre, drugačne kot vse dosedanje. Z njimi se popolnoma strinjam. Sem namreč za spremembe, ki vodijo na bolje, vendar pa je sedaj vprašanje, kako jih realizirati.

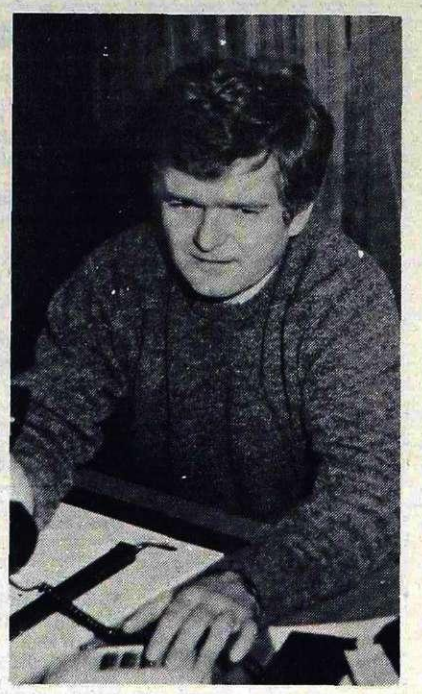

Dušan Sikošek

Mislim, da je najprej treba urediti gospodarske razmere. Zato mora politika ven iz podjetij. Z gospodarstvom naj se ukvarjajo strokovnjaki, ki jih imamo, vendar ne pridejo do izraza.

Svet postaja vedno manjši, sodelujemo z drugimi državami. Želimo si čim več sodelovanja in odpiranja v svet, po drugi strani pa gojimo sistem, ki nam vse to onemogoča.

Če povem konkretno iz svojega delovnega področja, pri nas razvijamo nove dodajne materiale za varjenje in menim, da smo pri tem zelo uspešni, pa vendar se na koncu izkaže, da to ni dovolj. Treba je izdelati še primerno embalažo, imeti učinkovit sistem prodaje itd. Kako denimo ustreči kupcu, ki zahteva 100 kg nekega materiala, pa čeprav najbolj kvalitetnega.Znanje, ki ga zaenkrat še imamo, še premalo cenimo. Imamo občutek, kot da so za nas pomembne le tone.«

Tomaž Mencinger je v Železarni delal enajst let kot tehnik za elektroenergetske meritve in kot izmenski elektroenergetik Železarne, aprila letos pa je začel opravljati profesionalno funkcijo izvršnega sekretarja OK ZKS Jesenice. Končal je tudi enoletno zvezno politično šolo Josip Broz Tito v Kumrovcu.

»Dokument Evropa zdaj je zelo napreden, demokratičen in pluralen, toda za sedaj obstaja samo na papirju. Za njegovo realizacijo bomo morali še poskrbeti. Bistvena naloga ne samo komunistov so priprave na spomladanske volitve 1990, ki bodo demokratične, tajne in z več kandidati. Podporo volilcev bo dobil tisti, ki bo nudil najboljšo vizijo izhoda iz sedanje situacije in ki se bo zato znal tudi zavzeti.

Velik problem naše stvarnosti je tudi lastnina. Tu mislim na družbeno lastnino, ki se v praksi največkrat tolmači kot lastnina vsakogar in nikogar. Zato bo nujno opredeliti nosilce lastnin, to pa prinese s seboj pluralizem lastnin, konkurenco in nove definicije lastnine.

Osebno se bom zavzemal zlasti za odpiranje novih enot drobnega gospodarstva, bodisi družbenih, zasebnih ali pa mešanih. Tako kot v drugih socialističnih državah tudi mi ugotavljamo, da imamo veliko preveč velikih podjetij s po nekaj tisoč zaposlenimi, manjka pa nam srednjih in manjših podjetij, takih z deset do sto zaposlenimi.

Glede na to je spodbudno, da je Železarna Jesenice ustanovila inkubator za nova mala podjetja. Na nivoju občine bi potrebovali tudi nekaj podobnega, oziroma skupino ljudi, ki bi se ukvarjala z vprašanji drobnega gospodarstva in to v smislu pomoči pri pridobivanju dokumentacije za ustanavljanje takih podjetij in informiranju glede povpraševanja, potreb in možnosti za njihovo ustanovitev v naši občini.

Po mojem je treba dati poudarek problemu zaposlovanja mladih, zlasti strokovnjakov. Omogočiti jim moramo, da se po šolanju takoj vključijo v delo oziroma jim dati možnost, da začnejo v praksi uporabljati znanje, ki so ga s šolanjem pridobili.

Znanje je namreč kapital, ki ga imamo pri roki, s pravilno kadrovsko politiko ga je treba samo aktivirati.«

Mile Crnović je od leta 1982 zaposlen v Železarni, zadnja štiri leta pa opravlja naloge glavnega in odgovornega urednika Železarja. V občinski organizaciji je bil dva mandata član predsedstva OK ZKS Jesenice.

»Bolje pozno kot nikoli, bi lahko ocenil usmeritve iz dokumenta Evropa zdaj. Že nekaj let se evropske države intenzivno pripravljajo na leto 1992, mi pa se obnašamo, kot da se ves svet vrti okrog nas. Če smo se v Sloveniji že odločili za korake v Evropo, potem morajo čimprej spoznati nujnost take usmeritve tudi v drugih delih Jugoslavije, vendar kakršnokoli vsiljevanje takega koncepta ne pride v poštev. Predvidevam pa, da bodo sami morali kmalu opustiti »mitingarsko demokracijo« in love na notranjega sovražnika, ker zahtevajo veliko energije in stroškov, rezultati pa so enaki ničli in spravljajo ljudi v vedno slabši ekonomski položaj. Tudi gospodarstveniki v zadnjih časih prisegajo na Evropo 92. Glede na verbalne izraze podpore taki usmeritvi, bi bilo prav, da bi vsak v svojem podjetju na osnovi Bele knjige ugotovil, kaj je potrebno storiti. Slovenske železarne so prve korake v tej smeri že naredile, ko so se odločile za študijo firme Mc Kinsey.

Mile Crnović

V jeseniški občini so predstoječe volitve priložnost, da izberemo ljudi, ki bodo imeli veliko več volje, znanja, energije za uresničitev ciljev, ki bodo to dolino potegnili iz mrtvega teka. Pošteno bo treba prepihati Gornjesavsko dolino, da se bo ločilo zrno od plevela.«

Dare Bradaškja

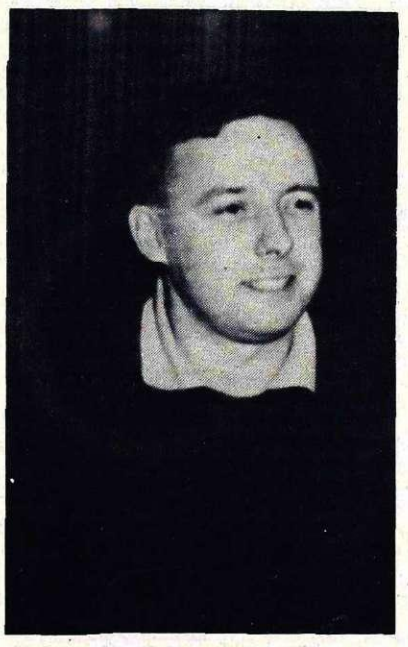

Tomaž Mencinger

Družbeni proizvod in narodni dohodek na prebivalca

Družbeni proizvod kot ekonomska kategorija označuje celotno vrednost ustvarjene proizvodnje v določenem obdobju.

Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko je bila jeseniška občina po družbenem proizvodu na prebivalca leta 1987 na 22. mestu v Sloveniji, v letu 1988 pa na 27. mestu med 65 slovenskimi občinami. Na Gorenjskem so pred nami vse gorenjske občine.

Drug vidik prikazovanja uspešnosti gospodarjenja pa je tudi narodni dohodek, ki — poenostavljeno rečeno — predstavlja tisto skupno vrednost, ki jo lahko neka družba porabi v določenem obdobju, ne da bi zmanjšala družbeno bogastvo, ki je bilo ustvarjeno in akumulirano prej.

Po narodnem dohodku na prebivalca je bila jeseniška občina v letu 1988 na 44. mestu med 65 slovenskimi občinami. Pred jeseniško občino so vse ostale gorenjske občine.

Leta 1984 je bila jeseniška občina po narodnem dohodku na prebivalca na 20. mestu, leta 1985 na 14. mestu, leta 1986 je zdrknila spet na 20. mesto, leta 1987 na 23. in leta 1988 na 44. mesto.

V Sloveniji je bil leta 1988 družbeni proizvod na prebivalca 14.022.000 din, v občini Jesenice 13.374.000 din ali 4,6 % manj. Narodni dohodek na prebivalca je bil v Sloveniji leta 1988 12.507.000 din, v občini Jesenice pa 9.906.000 din ali 20,8 % manj.

R.

Ostružki

Sušenje žita s sončno energijo

V Veliki Britaniji so vedno bolj razširjene sušilnice žit s preprostimi in cenenimi sončnimi kolektorji, nameščenimi na strehi. Kolektor švedske firme Sunstar sestavlja črna tkanina, pregrnjena s prozorno valovito folijo. Med folijo in tkanino ventilator poganja zrak. S takšno konstrukcijo kolektorja narašča učinkovitost sprejemanja sončne energije, katere 80 odstotkov se prenaša na zrak.

Sončni kolektor lahko postavita dva delavca, oprema za sušilnico s kolektorjem vred pa stane 2500 funtov šterlingov.

l.k.

Osnutek programa ZSMS Jesenice

Stopamo torej na pot zdrave politične konkurence. Tisti, ki so svoje delo zaključili s takšnimi ali drugačnimi rezultati, se bodo morali posloviti. Rezultati v jeseniški občini so vidni na vsakem koraku, vendar bolj v negativnem smislu kot drugače.

ZSMS na Jesenicah ima naslednja temeljna programska izhodišča:

— Občanom občine Jesenice dvigniti standard in kulturo bivanja ter pri tem stremeti k takojšnjemu predrugačenju gospodarske strukture občine. Absolutno prednost je treba dati manjšim produkcijskim enotam, drobnemu gospodarstvu in dati posebno prioriteto turizmu.

— Republiškim veljakom je treba iztrgati iz rok Planico in jo usmeriti v turizem in trg, ne pa, da 360 dni na leto mrtva sameva, namesto da bi prinašala dobiček in devize.

— Ob upoštevanju zakonitosti trga delovne sile je treba povečati število novih delovnih mest in brezposelnemu prebivalstvu zagotoviti socialno varnost, ki jo mora zagotavljati država-občina in ne podjetja.

— V samem mestu je treba začeti z gradnjo kolesarskih stez in povečati število igrišč in zelenih površin.

— Ustanoviti je treba rizični sklad, ki bo omogočal lažje ustanavljanje novih podjetij v jeseniški občini.

— Doseči moramo zakonsko prepoved pozidave gornjesavske doline in jo ohraniti v njeni naravnosti.

— Mesto Jesenice nujno potrebuje hotel in treba je najti investitorja, ki bo za to zainteresiran; še boljši bi bil zasebni hotel z dobro ponudbo storitev.

— Takoj je treba ekološko očistiti Savo od Rateč do Žirovnice ter zaščititi gozdove pred nadaljnim umiranjem.

— Jesenice je treba narediti turistično zanimive in zaustaviti reko turistov iz Karavanškega predora z geslom JESENICE — TRGOVSKI CENTER.

— Iz predmetnika srednjih šol je treba črtati obrambni predmet ter samoupravljanje s temelji marksizma ter ga nadomestiti s poukom tako imenovane državljanske vzgoje v smislu socializacije medsebojnih odnosov.

— Prenoviti je treba sramotni izgled kulturnozgodovinske stavbe bivše klasične gimnazije.

— Dovolj je bilo rušenja in zanemarjenja vsega, kar je na Jesenicah dišalo po preteklosti (čitalnica, delavski dom pri Jelenu, arhitektonski del hotela Pošta itd . . .).

— Družbene dejavnosti v občini (zdravstvo, šolstvo, kulturne prireditve) moramo kljub prenosu financiranja na republiko ohraniti vsaj na sedanjem nivoju in si prizadevati za privatizacijo splošne zdravniške prakse.

— Družbena stanovanja morajo dobiti lastnika, kar pomeni, da jih je treba ponuditi na trgu, ostala stanovanja pa morajo postati družbeno najemna stanovanja s kasnejšim možnim odkupom.

Hkrati obveščamo vse mlade in manj mlade, da bo 23. decembra ob 20. uri družabni večer s predstavitvijo programa OK ZSMS Jesenice v domu DPD Svoboda na Hrušici. Za zabavo bo igral priznani country ansambel Pohorje ekspress iz Maribora. Izvedli bomo tudi srečelov, organizirano bo tudi podpisovanje pristopnih izjav za članstvo v ZSMS. Že zdaj pa lahko zainteresirani podpišejo pristopno izjavo na sedežu OK ZSMS Jesenice, Titova 86, vsak dan od 8. do 14. ure in na sedežu KS ZSMS Železarne Jesenice (stavi IBM), od 9. do 14. ure.

OK ZSMS JESENICE

Obvestilo

Stanovanjska zadruga Železar Jesenice obvešča svoje člane, da bo zadruga zaprta od 22. decembra do 7. januarja (nedelja).

Prosimo člane, da upoštevajo obvestilo!

Predsednik IO-SZ Železar

Rafko Penič, l.r.

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA IN PROGRAMA SKUPNE PROIZVODNJE, KONČNE ZA PRODAJO TER ODPREMA ZA NOVEMBER 1989

TOZD	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PROIZVODNJA					ODPREMA		
	Družb. plan november	Program november	Izvršitev november	% 4/2	% 4/3	Družb. plan nov.	Program november	Izvršitev november	% 9/7	% 9/8	Za prodajo november	% 12/7	% 12/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
TOZD TALILNICE	35.127	28.950	26.256,3	74,7	90,7	85	0	0,9	1,0	—	0,9	1,0	—
Jeklarna 1	17.000	8.400	8.767,1	51,6	104,4	—	—	—	—	—	—	—	—
— ASEA	7.400	8.200	8.577,2	115,9	104,6	—	—	—	—	—	—	—	—
— LM	9.350	0	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— BBC	250	200	189,9	76,0	95,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeklarna 2	18.000	20.500	17.452,3	97,0	85,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Livarna	127	50	37,0	29,1	74,0	85	0	0,9	1,0	—	0,9	1,0	—
— jeklo	124	47	33,9	27,3	72,1	85	0	0,9	1,0	—	0,9	1,0	—
— kovine	3	3	3,1	103,8	103,6	0	0	—	—	—	0,0	—	—
TOZD PLOŠČATI PROGRAM	39.830	42.640	38.661,3	97,1	90,7	21.830	23.540	21.240,8	97,3	90,2	20.060,2	91,9	85,2
Bluming-stekel	22.460	24.000	20.588,4	91,7	85,8	4.610	5.310	4.067,1	88,2	76,6	3.420,6	74,2	64,4
— bluming	6.660	7.900	5.213,8	78,3	66,0	110	110	1,1	1,0	1,0	64,7	58,9	58,9
— stekel	14.150	14.450	14.300,8	101,1	99,0	2.850	3.550	3.015,4	105,8	84,9	2.351,7	82,5	66,2
— stekel st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— termična obdelava	1.650	1.650	1.073,8	65,1	65,1	1.650	1.650	1.050,6	63,7	63,7	1.004,2	60,9	60,9
Valjarna debele pločevine	6.100	6.770	5.822,9	95,5	86,0	5.830	6.500	5.334,2	91,5	82,1	4.600,9	78,9	70,8
— valjarna debele pločevine	6.100	6.770	5.822,9	95,5	86,0	—	—	—	—	—	—	—	—
— valjarna debele pločevine st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hladna valjarna Bela	7.980	8.580	9.011,0	112,9	105,0	7.900	8.500	8.634,4	109,3	101,6	8.729,4	110,5	102,7
— hladna valjarna Bela	7.980	8.580	8.920,5	111,8	104,0	—	—	—	—	—	—	—	—
— hladna valjarna Bela st.	0	0	90,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dodelava	—	—	—	—	—	300	0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	—
Hladna valj. Jesenice	1.700	1.700	1.704,0	100,2	100,2	1.640	1.640	1.674,7	102,1	102,1	1.633,0	99,6	99,6
— hladna valj. Jesenice	1.700	1.700	1.704,0	100,2	100,2	—	—	—	—	—	—	—	—
— hladna valj. Jesenice st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PVT	1.590	1.590	1.534,9	96,5	96,5	1.550	1.590	1.530,4	98,7	96,3	1.676,2	108,1	105,4
— Proizvodna	1.520	1.520	1.461,5	96,2	96,2	1.480	1.520	1.457,0	98,4	95,9	1.602,9	108,3	105,5
HOP	1.320	1.380	1.256,6	95,2	91,1	1.320	1.380	1.252,1	94,9	90,7	1.457,6	110,4	105,6
HOP storitve	40	0	0,0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rondele	115	115	163,9	142,5	142,5	115	115	163,9	142,5	142,5	104,3	90,7	90,7
diski	45	25	41,0	91,0	163,8	45	25	41,0	91,0	163,8	41,0	91,0	163,8
diski storitve	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Vrtanje podboji	70	70	73,4	104,9	104,9	70	70	73,4	104,9	104,9	73,3	104,7	104,7
TOZD OKROGLI PROGRAM	13.690	13.810	12.624,1	92,2	91,4	7.700	7.340	6.620,2	86,0	90,2	6.731,2	87,4	91,7
Valjarna žice	6.400	6.400	5.900,3	92,2	92,2	1.070	1.070	1.008,5	94,3	94,3	1.065,9	99,6	99,6
— valjarna žice	6.400	6.400	5.900,3	92,2	92,2	—	—	—	—	—	—	—	—
— valjarna žice st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Žičarna	3.090	3.090	2.814,3	91,1	91,1	2.410	2.160	1.966,6	81,6	91,0	1.987,7	82,5	92,0
— žičarna	3.090	3.090	2.814,3	91,1	91,1	—	—	—	—	—	—	—	—
— žičarna st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jeklovlek	2.150	2.150	2.180,3	101,4	101,4	2.140	2.140	2.180,1	101,9	101,9	2.192,9	102,5	102,5
— jeklovlek	2.150	2.150	2.180,3	101,4	101,4	—	—	—	—	—	—	—	—
— jeklovlek st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrode	1.600	1.600	1.199,6	75,0	75,0	1.400	1.400	935,4	66,8	66,8	952,2	68,0	68,0
— elektrode in varilna žica	1.230	1.230	877,2	71,3	71,3	1.230	1.230	875,6	71,2	71,2	892,4	72,6	72,6
— varilna žica st.	0	0	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— varilni prašek	110	110	119,8	108,9	108,9	110	110	59,8	54,4	54,4	59,8	54,3	54,3
— suha el. masa	60	60	0,0	0,0	0,0	60	60	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
— ognjevzdržni material	200	200	202,6	101,3	101,3	0	0	0,0	—	—	0,0	—	—
Elektrode Zagreb	—	—	—	—	—	230	0	0,0	0,0	—	0,0	0,0	—
Žeblarna	450	570	529,7	117,7	92,9	450	570	529,6	117,7	92,9	532,6	118,4	93,4
SKUPAJ	88.047	85.400	77.541,7	87,5	90,8	29.615	30.880	27.861,8	94,1	90,2	26.792,3	90,5	86,8
Storitve						40	0	90,4	226,1	—	90,4	226,1	—
ŽELEZARNA						29.655	30.880	27.952,3	94,3	90,5	26.882,7	90,7	87,1

Smo res le dolina slavne preteklosti, ne tudi prihodnosti?

(Iz razprave Rine Klinar, predsednice OK ZKS Jesenice, na programskovolilni seji OK ZKS Jesenice, 7. novembra 1989)

Ko danes ocenjujemo naše delo v preteklih letih in načrtujemo prihodnje aktivnosti, počenjamo to v resnih časih brez večnih resnic. Ne smemo se zadovoljiti z neaktivnostjo in lažnim socialnim mirom ter nojevskim sprenevedanjem; če problema ne vidim, ga pač ni.

S svojim delom soustvarjamo jutrišnjo preteklost in tedaj nas ne bodo cenili po dobrih namenih ali lepo izrečenih mislih, ampak po konkretnem delu, uspehih in neuspehih, po spremembah v družbenih odnosih, kar je izredno zahtevno delo, po tem, kako bomo tudi tu povedano uspeli uresničiti. Preobrazbo moramo začeti predvsem v naših glavah, ko je potrebno s pametjo in po pameti, ne s pestmi in lopato, spreminjati razmere. Vse to počnemo v izrazito zapletenem jugoslovanskem ozračju ekonomske, politične in moralne krize, ko stare vrednote umirajo, novih pa ni. Iščemo jih, kot iščemo tudi sebe in svoje mesto kot člani ZK v tej družbi.

Ko ocenjujemo pretekla prizadevanja članov ZK, to je naša prizadevanja, lahko kritično ugotovimo, da smo premalo delovali javno, preveč forumsko, premalo smo s svojimi mislimi, idejami, projekti poskušali spodbuditi članstvo. Prav zaradi resnosti časov in specifičnosti te občine to ne bo niti malo lahko delo v prihodnje. Namreč delo v tej ozki dolini slavne preteklosti in bolj žalostne sedanjosti in vsaj, upam, lepše prihodnosti.

Kako strniti razredčene, že rahlo ostarele vrste, brez dotoka mladih? Kako člane ZK kot tudi druge ljudi dobre volje pritegniti k razreševanju temeljnih problemov, v aktivno delo, v borbo znanja, argumentov, poguma za danes in jutri? Kadrovske in prostorske omejitve so tu. Tu pa je tudi 35.000 prebivalcev v tej ozki dolini, od tega 1/4 neslovencev, na vratih Evrope, 3.900 otrok v osnovnošolskih klopeh, 1.400 v vrtcih, 2.500 predšolskih otrok od 11 mesecev do vstopa v šolo, več kot 1.000 dijakov srednje šole. Nas, članov partije, je dobrih 5 % prebivalcev. Smo pripravljeni biti zgled, v prvih vrstah za spreminjanje v delovnih organizacijah, ustanovah, krajevnih skupnostih, izvršnem svetu, skupščini? Za spreminjanje ne z avtoriteto moči ali rdeče partijske knjižice, ampak z avtoriteto znanja. Imamo zadosti kritične mase, predvsem mladih s 6., 7. stopnjo izobrazbe, ki naj bi predstavljali pomembno jedro spreminjanja razmer?

Nihče namreč nam, Jeseničanom, ne bo ničesar podaril zato, ker smo bili v preteklosti uspešni, revolucionarni, ker smo drugim pomagali. Pomagali nam bodo toliko, kolikor smo sami pripravljeni prijeti za delo, ustvariti razmere, da bo ta občina spet postala privlačna tudi za vlaganja, kadre, bivanje.

Včeraj: jeseniška občina velikega ugleda, ponosni smo bili, da smo Jeseničani, železarna ji je dajala pečat pomembnosti, uspehov, zunanji pečat in notranji ustroj. Uspešnost železarjev, pogojena s tradicijo, lastno prizadevnostjo in obnovo porušene dežele, je hkrati uspavala ostale v občini. Nekaj si veljal, če si bil železar. Enostavno, drugim se ni bilo potrebno boriti, dokazovati, spreminjati, končno je železarna poravnavala marsikatere občinske probleme. Zmogla je to. In tudi praktično: vse občinske funkcije so zasedali železarji. Zaspali smo v prepričanju, da smo zadosti veliki, da se nam nič ne more zgoditi.

A razvoj, predvsem v svetu, je šel naprej in nismo mu pravočasno sledili.

Danes: smo občina omajanega ugleda, skorajda neprisotni v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru, večkrat napadeni kot ne. Ni novih podjetij, nezaposlenost se povečuje, razvojno, razen železarne, nimamo jasnih izhodov, strategije in poti uresničevanja zastavljenega. Enostavno, zarjavela so naša razmišljanja (izjeme sicer so), zarjavele so naše aktivnosti, zastali smo.

Zarjavelost se je razpredla v vse pore našega življenja, v delovne organizacije in politične organizacije, v krajevne skupnosti.

Kot da čakamo odrešitev od nekod, ali pa morda čakamo na konec mandata, da probleme prepustimo drugim. A odrešitev ne bo prišla iz Ljubljane ali Kranja, prišla bo od nas samih, če smo se pripravljeni, in danes moramo to tudi povedati, zanjo boriti. Odprto, skupaj z drugimi, za svojo in našo skupno prihodnost, ki bo dostojna človeka vrednega življenja.

Jutri: kaj bomo ustvarili za jutri, kakšne razmere, da bodo naši otroci lahko od dela živeli in vzdrževali že zgrajeno, poskrbeli za naše pokojnine, če jih bomo dočakali, seveda?. Jim bomo to s svojim delom, predvsem v občinski in republiški skupščini prek delegatov in v svojih organizacijah, tudi omogočali? Da jim ne bo treba dela in prihodnosti iskati onkraj občinske ali državne meje? Marsikdo namreč to že počne.

Bomo postali dolina starcev brez mladih, dolina odtekajočega življenja, ali pa dolina novih priložnosti? Pri tem brez pogleda v jutrišnji dan, upoštevajoč procese v razvitem svetu, ne bo šlo. Kot ne bo šlo brez znanja, izobraževanja, novega in novega usposabljanja, dograjevanja obstoječega.

Da bi se lahko lotili akcije, je potrebno analizirati stanje ter opredeliti temeljne probleme, katerih se bomo člani ZK lotili v okviru organizacije ZK kot preko delegatov v skupščini in v KS kot temeljni obliki našega organiziranja.

Ti problemi so:

1. razvojna preobrazba — nova podjetja, spodbuditev zasebnih pobud
2. nova delovna mesta — kot realizacija razvojne preobrazbe
3. kadrovska politika in izobraževanje odraslih in še posebej vodilnih in vodstev — kot pogoj za doseganje razvojne preobrazbe
4. kadrovski presežki — opredelitev velikosti problema in iskanje rešitev
5. varovanje okolja — kot eden izmed pogojev za preživetje
6. družbene dejavnosti — racionalno organiziranje kot pogoj za uspešno razvojno preobrazbo
7. socialna politika
8. stanovanjsko gospodarstvo v funkciji razvojne preobrazbe
9. preobrazba državne uprave kot eden izmed pogojev za učinkovito delo države pri ustvarjanju pogojev za razvojno preobrazbo
10. javnost dela — kot način, kako pritegniti k realizaciji teh nalog širšo javnost.

Kadrovska politika — kadri so najbolj boleča točka te občine, poleg pomanjkanja produktivnih delovnih mest, osrednja. V preteklosti smo bili prepričani, da ni pomembno, koga zaposlujemo, važno je, da rastemo.

In če predvsem zaposleni v gospodarstvu (po zadnjih podatkih jih je 11.675, v negospodarstvu pa 1.887) ravno ne blestijo po formalno pridobljenem znanju, ali celo, da bi ga obnavljali, pa je stanje na področju vodilnih in vodstvenih delavcev naravnost katastrofalno. Od 123 delavcev v gospodarstvu in negospodarstvu, za kolikor je občinska kadrovska služba zbrala podatke, se jih je v preteklem in letošnjem letu izobraževalo v oblikah usposabljanja gospodarske zbornice in nekaterih fakultet le 20 ali 16 %. Podatkov od vseh pa služba ni dobila, zato lahko predpostavimo, da drugod ni dosti bolje.

In če še ti, najbolj odgovorni, ne najdejo časa za lastno usposabljanje ali pa menijo, da ga ne potrebujejo, se navdušenju ostalih ne kaže čuditi.

Kdo bo torej razmišljal, snoval, spreminjal? Kaj je z managerji, jih usposabljamo?

Kadrovski presežki — če bi imeli jasno strategijo (izvzemam Iskro, Železarno), če bi poznali sodobne trende, razviti svet, če bi temeljito prevetrili gospodarske rezultate, če bi upali pogledati resnici v oči, bi priznali tako podzaposlenost že zaposlenih kot presežke. Pa smo jih za letos le 299, lani 595. Ker se bojimo problemov, se jih tudi lotiti nočemo. Vendar je to eden izmed nujnih ukrepov, če želimo odpreti poti konkurenci, pobudam za zasebno delo, ukiniti lažno solidarnost, ki ščiti predvsem premalo produktivno delo.

Varovanje okolja: dolgo vrsto let smo bili dolina rdečega prahu, umazana dolina. Danes ni več tako, četudi ni še vse urejeno. Pa nova nadloga že prihaja. Promet skozi karavanški predor leta 1991 ne pomeni le možnih razvojnih in zaposlitvenih priložnosti, ampak pomeni tudi korenit poseg v naravo, poseg v kmetijska zemljišča, onesnaževanje. Kmetijska zemljišča je zato potrebno nadomestiti, ob zagatah v zvezi z avtocesto pa biti budni vseskozi. Ne nasesti obljubam, kako bo vse lepo, stalno spremljati, ali se obljubljeno tudi uresničuje. Promet, če bi stekel skozi mesto, bi namreč pomenil izredne razmere. Če se vsega tega ne bomo začeli lotevati na vseh ravneh, bo šel razvoj mimo Jesenic, tako kot teče Sava ali bo stekel promet mimo mesta. Ne ostanimo občina zamujenih priložnosti.

Ne dovolimo, in zato smo soodgovorni, da bo ta dolina ostala zanimiva le zaradi bližine meje ter dveh lukenj skozi nedra Karavank. Želim si, da bi tudi mi s svojim delom prispevali, skupaj z drugimi, ki jim ni vseeno, kakšne bodo jutrišnje Jesenice, v času, ko soustvarjamo današnje, da bi bili lahko spet ponosni na to občino. Ponosni na to, da nam je uspelo ustvariti možnosti za delo, ki ga bomo lahko vnovčili na trgu in od njega dostojno živeli, na delo s pametjo, ne z lopatami, v prijetnem čistem okolju, s prijaznimi ljudmi.

Rina Klinar

Žalna spominska svečanost na Pokljuki

Ob obletnici zmage mrtvega bataljona na Goreljku na Pokljuki bo v soboto, 16. decembra, ob 11. uri pri spomeniku padlim na Pokljuki žalna spominska svečanost. Kulturni program bo pripravila Zveza kulturno prosvetnih organizacij Radovljica.

Nemci so 15. decembra 1943. leta na Goreljku na Pokljuki v Lovčevem hotelu napadli 3. bataljon Prešernove brigade. Nad 500 Nemcev se je bojevalo z 82 partizani in le redkim se je posrečilo prebiti iz nemškega obroča. Ko je obkoljenim borcem zmanjkalo streliva, je Nemcem uspelo strniti obroč. Nemci so ranjene in ujete partizane odpeljali s seboj, hotel pa zažgali. Okrog 40 metrov od bojišča je urejeno grobišče s spomenikom, kjer so pokopani padli borci. Spomenik pa je tudi na bojišču.

Organizator vas vabi 16. decembra ob 11. uri na Pokljuko! Ciril Rozman

Novoletni koncert v Podnartu

Tako kot je po mnogih krajih v navadi bo letos tudi v Podnartu novoletni koncert. Prireja ga moški komorni zbor DPD Svoboda Podnart pod vodstvom dirigenta Egija Gašperšiča. Za popestritev sporeda bosta kot gosta nastopila igralec Polde Bibič in Miha Dovžan, ki bo igral na citre.

Koncert bo v soboto 16. decembra ob 19. uri v Domu kulture v Podnartu.

Pismo iz pobratenega Valjeva

Občinski konferenci SZDL Jesenice je bilo iz pobratenega Valjeva posredovano pismo izvršnih organov občine Valjevo kot posledica poziva RK SZDL Srbije k prekinitvi vsakršnih odnosov s Slovenijo. Zaradi avtentičnosti sporočila pismo objavljamo v originalu.

12.53 *
34648 SOJESN YU
10204 SOVA YUBB

P R O G L A S
IZVRSNIH ORGANA DRUSTVENO-POLITICKIH ORGANIZACIJA I SKUPSTINE OPSTINE VALJEVO

HVALA VAM DRUGOVI IZ SLOVENIJE STO STE NAM POMOGLI U SAZNANJU DA SU VASI ''DEMOKRATSKI PROCESI'',KOJE STE VELIKODUSNO IZVOZILI,DUBOKO ANTIHUMANI I ANTICIVILIZACIJSKI.

STRAH VAS JE DA SAZNATE ISTINU O LJUDSKOJ DRAMI NA KOSOVU, KOJA TRAJE DECENIJAMA.VASIM DRZANJEM POTPOMAZETE I STAJETE NA STRANU ONIH KOJI SU U ISTORIJI NUDILI MRACNJASTVO I BEZUMLJE.

VAMA CE VREME SUDITI.

ZATO STAVITE PRST NA CELO I ZAMISLITE SE NAD VASOM BUDUCNOSCU.GDE VAM JE KRAJ?VASIM ODLUKAMA PRAVITE LOGOR OD LEPE DEZZELE.

PROGLAS SSRN SRBIJE CINI NAS MORALNO JACIM I DOSTOJANSTVENIJIM GRADJANIMA,KOJI IMAJU SVOJU PROSLOST I BUDUCNOST.

ZBOG NAS RADIMO VISE I BOLJE A VAMA ZA POPRAVKU NIKADA NIJE KASNO.SRBIJA JE OTVORENO DRUSTVO DOBRIH LJUDI.POKUCAJTE NA NASA VRATA KADA VAM PAMET DODJE U GLAVU.

VASE PONASANJE POSLEDNJIH GODINA U RAZGRADJIVANJU JUGOSLAVIJE,GRADJANI VALJEVSKOG KRAJA NE MOGU I NECE VISSE TOLERISATI.

SVI GRADJANI SLOVENIJE,KOJI MISLE DOBRO JUGOSLAVIJI I KOJIMA JE STALO DA SRBIJA VRATI SLOBODU SVIM SVOJIM GRADJANIMA, BICCE NAM I DALJE PRIJATELJI I UVEK SU NAM DOBRODOSSLI.

ZA OVAKAV POSTUPAK ODGOVORNOST IMAJU I RUKOVODSTVA DRZZAVE, PREDSEDNISSTVO SFRJ I CENTRALNI KOMITET SKJ,A POSEBNO PREDSEDNIK PREDSEDNISSTVA SFRJ,JANEZ DRNOVSSEK.

U VALJEVU,
30.11.1989.

IZVRSSNI ORGANI
DPO I SO VALJEVO

DOSTAVLJENO:
PREDSEDNISTVU SR SLOVENIJE,
PREDSEDNISTVU SFRJ I CK SKJ,
RK SSRN SRBIJE I MOK SSRN,
OK SSRN KOPAR I JASENICE,I
SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA

PREDATO 30.11.1989.GOD.
PRIMIOU 13.00H
34648 SOJESN YU
10204 SOVA YU

VOLITVE 1990 — VOLITVE 1990 — VOLITVE 1990

Kot smo že omenili v prejšnji številki glasila, sta v razpravi osnutek ODLOKA O DOLOČITVI VOLILNIH ENOT za volitve delegatov v zbore Skupščine občine Jesenice in OSNUTEK ODLOKA O DOLOČITVI DELEGATSKIH MEST, OBLIKOVANJU DELEGACIJ IN KONFERENC DELEGACIJ IN SKUPNIH DELEGACIJ ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE JESENICE in ga bodo zbori obravnavali na decembrski skupščini.

Volilne enote in druga vprašanja za njihovo oblikovanje za volitve delegatov v zbore skupščine SRS in Zvezni zbor Skupščine SFRJ določa zakon, ki je kot predlog pripravljen za seje zborov Skupščine SRS.

Kot je bilo že navedeno, Odlok o določitvi volilnih enot v občini sprejme občinska skupščina.

Z odlokom so določene volilne enote za volitve delegatov v zbore Skupščine občine Jesenice ter število delegatov, ki se jih voli v posamezni volilni enoti, ter podatki o tem, kako je sestavljena oziroma oblikovana volilna enota.

Pri določitvi volilnih enot za volitve delegatov v zbor združenega dela Skupščine občine Jesenice smo kot osnovo upoštevali določbe Odloka o določitvi delegatskih mest, delegacij in konferenc delegacij za delegiranje v zbor združenega dela, ki opredeljujejo, katere delegacije volijo svoje delegate oziroma, katere se združujejo v konference delegacij.

Zbor združenega dela Skupščine občine Jesenice šteje 26 delegatov. Za volitve delegatov v zbor združenega dela je določenih 14 volilnih enot, in sicer bodo delovni ljudje v podjetjih ter drugih organizacijah in skupnostih volili:

— za področje gospodarstva 19 delegatov,
— za področje družbenih dejavnosti 4 delegate,
— za področje družbenopolitičnih organizacij in skupnosti 1 delegata.

Podjetja so v posamezna področja razvrščena glede na dejavnost, za katero so registrirana.

Volilne enote za volitve delegatov v zbor krajevnih skupnosti so krajevne skupnosti, kjer se voli po 2 delegata iz vsake krajevne skupnosti v ta zbor. Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Jesenice šteje 26 delegatov. Za volitve delegatov v zbor krajevnih skupnosti je torej določenih 13 volilnih enot.

Za volitve v **družbenopolitični zbor** smo obdržali že uveljavljeno načelo, da je volilna enota **OBČINA**: DPZ občine Jesenice šteje 26 delegatov.

Osnutek Odloka o določitvi delegatskih mest, oblikovanju delegacij, konferenc delegacij in skupnih delegacij za zbor združenega dela Skupščine občine Jesenice pa določa:

— **število delegatskih mest** po podjetjih in drugih organizacijah in skupnostih, **ki samostojno delegirajo delegate** v zbor združenega dela Skupščine občine Jesenice,
— **število delegatskih mest** za podjetja in druge organizacije in skupnosti, ki se združujejo v konference delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata,
— **način oblikovanja delegacij** delovnih ljudi, ki delajo v kmetijstvu, obrti ali drugi podobni dejavnosti,
— delovne skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev, ki volijo samostojne ali skupne delegacije ter oblikujejo skupno konferenco delegacij,
— način oblikovanja konferenc delegacij, če podjetje in druge organizacije združenega dela in skupnosti ne bi pravočasno sprejele sporazuma o oblikovanju konferenc delegacij.

Sekretariat občinske
skupščine in izvršnega sveta

Skupščina in družbenopolitične organizacije
KS Dovje-Mojstrana

vabijo na

prireditve ob krajevnem prazniku ter dnevu JLA.

V četrtek, 14. decembra:
ob 19. uri: nastop pevskega zbora Lipa iz Radovljice v Osnovni šoli 16. december.

V petek, 15. decembra:
ob 19. uri: kulturni večer z naslovom Golobje miru v Kulturnem domu na Dovjem.

V soboto, 16. decembra:
od 7. ure dalje turnir v biljardu v hotelu Triglav.
ob 20.30: ples, igra ansambel Karavanke v hotelu Triglav

Četrta knjiga Jaka Čopa: Kraljevstvo Zlatoroga

Klubska soba v Kosovi graščini na Jesenicah je bila v torek, 5. decembra, kar pretesna za številne obiskovalce, ki so prišli na povabilo Foto kluba Jesenice na predstavitev četrte knjige oseminsedemdesetletnega domačina, fotoamaterja Jaka Čopa, z naslovom Kraljevstvo Zlatoroga.

V uvodu je o življenjski, planinski in fotoamaterski poti Jaka Čopa spregovoril predsednik Foto kluba Jesenice Izidor Trojar. Že podatek, da Jaka Čop že sedemdeset let zahaja v gore in več kot šestdeset let s seboj nosi tudi fotografski aparat, pove vse. V tem času je nastalo nepregledno število fotografij našega gorskega sveta in slovenske krajine. Le-te je objavljal v številnih revijah in časopisih, najboljši izbor pa je objavil v štirih knjigah. Doslej je imel tudi 39 samostojnih fotorazstav in številna predavanja z barvnimi diapozitivi. Je član Foto kluba Jesenice in Foto kluba Triglavski narodni park in častni član Planinskega društva Jesenice, Foto kluba Andrej Prešern Jesenice in Foto kino zveze Slovenije. Za svoje obsežno delo je prejel številna priznanja in odlikovanja, med drugim tudi Čufarjevo plaketo Kulturne skupnosti Jesenice in za življenjsko delo Prešernovo nagrado gorenjskih občin.

Prva knjiga Jaka Čopa z objavljenimi stoštirimi črno-belimi fotografijami je pod naslovom Svet med vrhovi izšla že leta 1962. V njej je izbor najbolj uspelih posnetkov, narejenih v dolgih letih njegovega gorništva. »Le tisti,« je dejal Joža Varl, predsednik Zveze kulturnih organizacij občine, ki je predstavil Čopove knjige, »ki se, oziroma smo se in se še podajajo v gore, vedo, ali vsaj približno vedo, koliko hoje v gore je potrebno, da spoznaš »obraz« gora, ki je enkrat ljubezniv, prijazen, vabljiv, drugič pa spet nadvse grob in okruten.« In ta obraz je Jaka Čop dodobra spoznal. Vsem njegovim knjigam bi lahko dali skupni naslov Obrazi naših gora, kakor je eno od svojih zbirk barvnih diapozitivov poimenoval pokojni mojster fotografije Slavko Smolej.

Ob prvi Čopovi knjigi je kritik ocenjeval, da se iz objavljenih posnetkov zrcali avtorjev temeljni odnos do planin: lirično doživljanje narave, primarno čustvovanje krajinarja, ki odkriva nedotaknjene in nedotakljive lepote gora. V vseh objavljenih slikah prevladujejo kristalno čisti prelivi svetlobe in sence, narava v svojih prvobitnih oblikah.

Leta 1968 je izšla druga knjiga Jaka Čopa z naslovom Raj pod Triglavom, ki je v bistvu nadaljevanje prve in zanjo velja tudi enaka ocena. V njej je objavil 200 izbranih črno-belih fotografij. Dve leti kasneje, leta 1970, pa je izšla njegova tretja knjiga z naslovom Viharniki; posvetil jo je gorniku Jožu Čopu, svojemu stricu. V tej knjigi je besedila k slikam prispeval Tone Svetina: V knjigi se je avtor omejil na viharnike - upornike. »Poskušal sem se,« pravi Jaka Čop v knjigi, »čimbolj vživeti v njihovo usodo - v njihov nastanek, rast, v njihovo borbo za obstanek in v njihovo obliko, ki so jo krojili naravni oblikovalci. Koliko figuralike, koliko 'groznih' pošasti in nadnaravnih bitij je iz njih oblikoval čas... Drugačen je pogled na te naravne umetnine ob sončni luči, drugačen pred neurjem, drugačen od blizu in spet drugačen od daleč, drugačen danes kot jutri...« V uvodu je tudi napisal, »da je med hojo v gore že leta in leta s posebnim spoštovanjem in pozornostjo občudoval viharnike, ki so mu v nekem smislu simbolizirali naš narod in našega človeka: Mali slovenski narod, stisnjen na majhnem ozemlju, prek katerega so stoletja divjala neurja in viharji, narod, ki so ga hoteli iztrebiti s koreninami vred. Ni jim uspelo, ker so tukaj živeli ljudje, ki so znali kljubovati in se upirati sovražnim viharjem, ljudje, ki so
bili trdoživi in uporni, kakor je trdoživ, uporen in kljubovalen viharnik v našem gorskem svetu...«

Ta knjiga je bila ocenjena kot njegovo tehnično najpopolnejše delo. V objavljenih motivih, je zapisal ocenjevalec, je avtor intimno razkril sebe, svoje čutenje in življenjsko filozofijo, dal svoji izpovedi tak socialni in moralni okvir, da nam vzbuja širše eksistenčne in zgodovinske asociacije. S tem pa je dosegel, kar je domena umetnosti: razčlenjen detajl je približal spoznavni sintezi.

Četrta knjiga, ki je bila predstavljena na torkovem večeru, nosi naslov Kraljestvo Zlatoroga in je posvečena našemu najzvestejšemu planincu, župniku Jakobu Aljažu. V knjigi avtor objavlja sto izbranih barvnih posnetkov Julijcev, v uvodu pa je objavljena pravljica o Zlatorogu, ilustrirana z akvareli, ki so izobešeni v Trentarskem muzeju. Predgovor sta napisala dr. Matjaž Kmecl in France Stele, ki je knjigo tudi opremil, v angleščino in nemščino pa je besedila prevedel prof. dr. Dušan Čop. Izdajo knjige v velikosti 24x30 centimetrov so omogočile razne organizacije, med drugim tudi Železarna Jesenice.

O pomenu Čopovih knjig je spregovorila tudi direktorica zavoda Triglavski narodni park Marija Zupančič Vičar, ki je poudarila pomen knjig za poznavanje Triglavskega narodnega parka in njegovih lepot in za spoštovanje in varovanje vsega tega.

Jaka Čop se je vsem zahvalil za pozornost in dejal, da ima v načrtu tudi že peto knjigo, ki bi jo lahko poimenovali Vse o Trenti. Za zaključek pa je ilustrirano z barvnimi diapozitivi predstavil še pravljico o Zlatorogu, ki jo je že neštetokrat predvajal slovenskim otrokom v šolah v domovini in zamejstvu.

Izjemna vrednost vseh štirih knjig Jaka Čopa ni samo nadvse dragocen prispevek k poznavanju naših gora in njihovih obrazov, njihovi popularizaciji, temveč tudi fotografsko lirično-poetična pripoved o naših gorah, ki dosega zavidljivo umetniško raven. Poet naših gora, Julius Kugy, je večkrat dejal in zapisal, da nam te naše gore in gozdovi zmeraj nekaj govore. Pokojni mojster fotografije Slavko Smolej pa je nemalokrat poudaril, da je v gorah velikokrat poslušal njihove čudovite simfonije. To govorico in glasbo gora je tudi Jaka Čop zajel v svojih objavljenih fotografijah v obravnavanih knjigah. Ivan Cankar je zapisal:

»Rekel sem, da je umetnost iskanje lepote -
vsako srce jo išče drugje in drugače.
Srce, ki je ne išče, je mrtvo.«

Jaka Čop je s svojimi štirimi knjigami dokazal, da je bilo in je njegovo srce še kako živo, saj je znalo poiskati najlepše v našem gorskem svetu in slovenski krajini. S tem je podal tudi pomembna umetnostna sporočila, ki ga dvigajo nad poprečje amaterizma.

Premiera v jeseniškem gledališču

Za drugo premiero v tekoči sezoni je jeseniško gledališče izbralo tekst dveh mladih sarajevskih avtorjev Haldol depo ali Odlagališče podzavesti.

Gre za politično kriminalko, ki jo bodo krstno uprizorili v petek, 15. decembra, ob 19.30.

Tekst je v slovenščino prevedel France Vurnik, predstavo pa so pripravili:
režiser Miran Kenda, scenograf Jože Bedič in igralci iz Kranja, Radovljice in Jesenic: Biba Uršič, Franci Černe, Alenka Weithouser, Igor Škrlj, Rastko Tepina, Jože Vunšek, Alenka Bole Vrabec, Nataša Černe in Mira Bolte.

Igorju Škrlju bo to jubilejna petstota predstava.

Za nov' let' ne vem,
prineslo kaj bo,
ga mislim pregledat',
ob letu povedat',
kak dobro je b'lo!

(V. Vodnik)

Tako zaokroži Pihalni orkester jeseniških železarjev vsako leto in tudi letos ne bo izjema.

Svoje zveste prijatelje vabi na tradicionalni novoletni koncert, ki bo 28. in 29. decembra ob 19.30 v dvorani gledališča Tone Čufar.

Zaradi velikega povpraševanja obvešča, da bodo vstopnice v predprodaji od petka, 15. decembra, dalje v pisarni gledališča. Kupite jih lahko v dopoldanskih urah ali dve uri pred vsakim koncertom. Rezervacij ne bo!

vaši godbeniki

Razstava na Javorniku

V naši krajevni skupnosti se je svoje čase marsikaj dogajalo. Med raznoterimi aktivnostmi v kulturnem življenju je obstajala tudi močna skupina fotoamaterjev.

Kaj in kako so ustvarjali v povojnih letih do leta 1964, prikazujejo dela na razstavi.

Razstavo otvarjamo s krajšim kulturnim programom v petek, 15. decembra, ob 19. uri v razstavnem prostoru Viktorja Gregorača v delavskem domu na Javorniku.

Otvoritev bo vodil Franci Tušar, tudi sam član te skupine, razstavo pa bo odprl starosta fotoamaterjev France Kreuzer.

Razstava bo obogatena s fotoaparati, ki so jih uporabljali pri ustvarjanju posnetkov za to razstavo.

Odprta bo od 15. do 22. decembra, vsak dan od 16. do 18. ure, razen sobote in nedelje.

Vabljeni!

V galeriji Kosova graščina prodajna razstava usnjenih izdelkov Mojce Graj

Prva samostojna razstava domačinke Mojce Graj nam pokaže, kaj vse lahko umetnik ustvari iz naravnega usnja.

Že od malega so njeni nemirni prsti ustvarjali s svinčnikom (ki ga ima še danes najraje), z volno in tkanino (pritegnili sta jo z bogastvom barv), s kamenčki (ki so jo še bolj povezali z naravo). Vse to in še več se danes odslikuje na njenih usnjenih izdelkih, za katere lahko rečemo, da so slike v malem in to v obliki denarnic, kozmetičnih torbic, pasov, zapestnic, uhanov, ogrlic, etuijev za ključe . . .

Osnovno znanje o risbi in sliki je začela pred osmimi leti pridobivati pri akademskem slikarju Jaku Torkarju, ko je obiskovala tečaj risanja in slikanja ter se včlanila v likovno društvo DOLIK na Jesenicah. Takrat se je tudi odločila, da bo negovala in brusila risbo kot svojo ustvarjalno izpovedno osnovo. In to risbo danes prenaša na usnje ali pa v svoji ustvarjalni vnemi in trenutnem navdihu ter nestrpnosti riše neposredno na usnje.

Od nekdaj jo privlačijo barvne kombinacije, predvsem tonski prehodi rjave barve, ki jo dopolni s črno in sem ter tja še z zamolklo zeleno. Izbor barvne skale, ki je samo navidez nevtralna, potrjuje Mojcino izredno občutje za celovitost, to je sorazmerje med formatom in barvo, za kompozicijsko ravnotežje. Ker je usnje že samo po sebi »bogato«, je Mojca Graj pravilno zreducirala in vsebinsko nevtralizirala svojo poslikavo ter jo prilagodila in podredila materialu. Ravno tu se vidi to njeno mojstrstvo in veliko spoštovanje do materiala. Občutek imaš, da že ob prstnem dotiku z usnjem preliva nanj barva in oblike. Zato se tudi ne ponavlja, vsak izdelek je unikat in ko ga človek enkrat kupi, ga vzame za svojega. To je velik poklon umetnici.

Otvoritev razstave bo v petek, 15. decembra, ob 19. uri. Razstava bo odprta do 7. januarja 1990 vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Slavica Osterman Keršan

Ladislav Črnologar: Razstreljeni bog

Jeseniški pisatelj Ladislav Črnologar je doslej izdal v knjižni obliki tri romane oz. povesti: Na gredi (1980), Na drugem bregu (1984) in Triinosemdeset stopnic (1987), vse pri založbi Kmečki glas v Ljubljani. Pred časom je kot podlistek v Železarju izhajala njegova Sabotaža. Na objavo čakata še povesti Tehnološki presežek, rdečelasa lisica in še kaj ter Logarjeva povest.

Plodno desetletje Črnologarjevega pisateljevanja se zaključuje s kratko povestjo Razstreljeni bog, ki je pravkar ugledala luč sveta pri novoustanovljeni Književni zadrugi Jesenice.

V bralski zavesti je Črnologar umeščen v predalček »ljudskih pisateljev«, pač tistih, ki pišejo za najširši krog »ljudskih množic.« Da gre za ljudskega pisatelja, dokazuje tudi njegov preprost, včasih tudi nekoliko neizbrušen jezik. Po drugi strani pa so npr. njegovi junaki dokaj netipični za ljudske povesti: individualisti so, introvertiranci, uporniki, ki iz urbanega sveta, zaznamovanega z razčlovečenjem, intrigami in kriminalom, težijo bodisi v svoj notranji svet bodisi v kmečko idilo in neokrnjeno naravo. Ne bežijo iz strahopetnosti, bežijo iz razočaranja in obupa. Včasih se tudi vrnejo - z zalizanimi ranami in močnejši kot so bili. Črnologar ni fatalist: njegova pot je kljub vsemu hudemu in grdemu, s katerim so zaznamovane usode njegovih junakov, pot upanja.

Še dve, tri o »tehniki« Črnologarjevega pripovedništva: kot stilist ni močan, ne prisluhne zmeraj dovolj melodij stavka in zvenu besed v njem, dialogi so včasih papirnati, klišejski. Fabuliranje mu gre veliko bolj od rok kot detajliranje in ustvarjanje vzdušja. A to, kar bi novelista in črtičarja ugonobilo, romanopisec zlahka preživi in obrne celo sebi v prid. In Črnologar je - če se smemo izraziti v športnem žargonu - izrazit pisec »na dolge proge«.

In še nekaj: vsa Črnologarjeva dela so obravnavana z lokalnim koloritom Gornjesavske doline in v njih so poleg večno človeških problemov življenja, upora in vdaje nevsiljivo izpostavljeni mnogi družbeni (socialni, gospodarski, ekološki...) problemi, s katerimi se srečujemo v našem mestu in občini.

Izjema ni niti Razstreljeni bog, v katerem se je pisec lotil občutljive teme razstrelitve vaške kapelice na Hrušici pri Jesenicah v prvih povojnih letih. Seveda tu ne gre za dokumentarno pričevanje; resnični dogodki so piscu služili le kot oporna točka, kot temelj, na katerem gradi svoj umetniški svet. Razstreljeni bog je več kot razburljiva pripoved, težišče povesti je v iskanju porušenega ravnotežja med človekom in družbo, med človekom in naravo, med človekom in človekom. Pogoj za to ravnotežje pa je spoštovanje temeljnih moralnih načel, zaobjetih v desetih božjih zapovedih.

E.Torkar

Franci Črv ima samostojno razstavo fotografij v Gorenji vasi

15-letnico Planinskega društva v Gorenji vasi je počastil s samostojno razstavo Franci Črv, član fotokluba Jesenice. V galeriji Osnovne šole Ivan Tavčar je na 21 panojih razstavljenih 72 fotografij iz narave, življenja človeka v naravi, človekovega okolja in iz zimskega športa, kakor tudi nekaj portretov.

S to tretjo samostojno razstavo v letošnjem letu je avtor (prva je bila na Jesenicah, druga je še na Bledu v TNP) počastil svojo 60-letnico in 30-letnico fotografskega ustvarjanja. Čeprav za svojo dolgoletno aktivno delo na fotografskem področju ob obletnici ni dobil nobenega priznanja, pa njegova zagnanost ne upada.

I.T.

Ideja za branje

(neobvezni nasveti obiskovalcem jeseniške knjižnice in drugim bralcem Železarja)

I.

Obiskovalci knjižnic na splošno ne ljubijo kratke proze. To pa ne pomeni, da je nikoli ne berejo: mnogi med njimi z veseljem prebirajo razvedrilu namenjene kratke zgodbe, ki izhajajo v različnih ilustriranih periodičnih publikacijah. Razlika je podobna kot med poslušalci radia in tistimi, ki si izbirajo glasbo po lastnem okusu. Velik del sodobne publike ima raje, da zanj izbirajo uredniki rubrik in oddaj. Ni verjetno, na primer, da bi v kakem magazinu z veliko naklado izšla kaka zgodba J. L. Borgesa - pa čeprav ta pred kratkim umrli pisatelj velja za enega najpomembnejših pisateljev naše dobe. (Reklamo zanj delajo tudi popularni avtorji kot je M. Kapor - verjetno bolj zaradi lepšega.) Naj povem, da si je slovensko izdajo Borgesovih **Izmišljij** v jeseniški knjižnici v petih letih sposodilo natanko 5 bralcev.

Čeprav torej ne bi hoteli imeti opravka z Borgesom, naj vas vseeno opomnim, da imate z njim morda precej skupnega. Recimo nagnjenje do romantično-pustolovskih zgodb, kot jih je pisal R. L. Stevenson, avtor znamenitega **Otoka zakladov.** Pravkar smo dobili v slovenščini izbor Stevensonovih zgodb. Naslov ima po najbolj znani: Doktor Jekyll in gospod Hyde. Ta zgodba sodi takorekoč v splošno izobrazbo, saj gre za najbolj znano literarno obdelavo takoimenovane dvojne osebnosti. Zbirka pa vsebuje še vrsto imenitnih zgodb, najbolj mojstrsko je verjetno napisan **Duh iz steklenice.**

II.

Stevenson je končal svojo pustolovsko življenjsko pot podobno kot njegov sodobnik Gauguin - nekje na Tihem oceanu. Nad vzporednostjo njunih življenjskih zgodb bi se kazalo zamisliti, pričata o večni težnji človeške narave, ki jo nekateri realizirajo, drugi pa prebirajo knjige o ljudeh, ki so se upali podati na konec sveta. Ljubiteljem biografij in biografskih romanov se splača pobrskati po policah v naših knjižnicah; tam lahko najdejo tudi nekaj knjig o
francoskem slikarju Paulu Gauguinu, pa tudi o R. L. Stevensonu: poučnih in napetih hkrati.

M.H.

Foto razstava Pogled skozi okno - vrata

Ob letošnjem dnevu republike so na Osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah odprli fotografsko razstavo Pogled skozi okno- vrata, katero so ob 150-letnici prve fotografije in 100- letnici prvega slovenskega foto kluba pripravili Foto klub Andrej Prešeren Jesenice in OK ZSM Jesenice. Motiv prve fotografije Francoza Niepceja je bil prav pogled skozi okno, kar je organizatorje usmerilo na temo te razstave. Razstava je v osnovni šoli Tone Čufar na Jesenicah in je na ogled do 20. decembra letos. Na razpis je prispelo 138 fotografij 34 avtorjev iz sedmih gorenjskih foto krožkov. Kolekcij avtorji fotografij niso prijavili, zato je selektor razstave Adi Fink, kandidat mojster fotografije iz jeseniškega foto kluba Andrej Prešeren, podelil priznanja samo za posamezne fotografije. Za razstavo je odbral 52 del 30 avtorjev petih foto krožkov z Gorenjske. Nagrade pa so bile razdeljene takole:

Prvo nagrado je prejel Mitja Lipicer, OŠ Tone Čufar Jesenice, za fotografijo Pogled skozi vrata, druga nagrada je bila podeljena Klemenu Rezarju, OŠ Anton Tomaž Linhart Radovljica, za fotografijo Arhitektura, tretjo nagrado pa si je prislužil Uroš Černe, OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela, za fotografijo Za mrežo.

Diplome pa so prejeli Gašper Svetlin, CSUI Jesenice, za fotografijo Pridi že enkrat ven, Blaže Birk, OŠ Tomaž Linhart Radovljica, za fotografijo Zima in Tomaž Rant, OŠ Tone Čufar Jesenice, za fotogtrafijo Radovednež. Najuspešnejši foto krožek na razstavi Pogled skozi okno- vrata, katere so se udeležili mladi fotografi v starosti od 12. do 20. leta z Gorenjske, je bil foto krožek Osnovne šole Anton Tomaž Linhart iz Radovljice.

Lojze Kerštan

Sodelavki Safiji — Safki Mehmedović

Globoko nas je pretresla žalostna vest, da nas je nenadoma in za vedno zapustila naša draga sodelavka Safka Mehmedović. Zastal nam je dih, onemeli smo ob tem žalostnem spoznanju, da je za vedno prenehalo biti njeno plemenito srce.

Dolgost našega življenja je kratka. Toda v vsakdanjem življenju ne razmišljamo o tem, da je smrt neizprosna resnica, ki nam za vedno odnaša najboljše prijatelje. Je naš vsakdanji spremljevalec in sopotnik od samega rojstva. Vsako rojstvo pa pomeni tudi smrt. Toda slovo od naše drage Safke, naše dolgoletne sodelavke, nam stiska srce ob misli, da je ne bo več med nami.

Prvega marca leta 1973 je prišla v naš obrat Elektrode in začela delati na delovnem mestu zavijalka elektrod, nato je opravljala dela in naloge pomočnice pri stiskalnici in nazadnje kontrolor centričnosti elektrod.

Bila je marljiva in zanesljiva, vse, kar je naredila, je naredila z voljo in veseljem. Ne znam, nočem ali ne morem, teh besed ni nikoli uporabljala. Vedno je bila vedra in nasmejana, tudi takrat, ko je v njej že tlela zahrbtna bolezen, vendar tega navzven ni nikoli pokazala. Toda bolezen je bila močnejša od njene vedrine. Nihče od nas, njenih sodelavcev, pa si niti najmanj ni mogel misliti, da je bila 5. junija 1988 njena zadnja dnina. Leto in pol je kljubovala bolezni in se z upanjem in optimizmom borila z njo. toda zahrbtna bolezen je bila močnejša od nje in tako je 22. novembra v 48 letu ugasnilo njeno še premlado življenje.

V Gornji Sanici pri Ključu sta si z možem začela graditi nov dom, v želji, da bi v njem uživala sadove svojega dela na jesen življenja. A kruta usoda ni dopustila niti, da bi se vanj vselila. Zapustila je užalošćenega moža in sodelavke ter številne sorodnike in prijatelje. Za seboj je pustila globoko praznino, katere ne bo mogoče zapolniti. V naših srcih bo ostala praznina, ki je čas ne bo tako hitro zacelil; pogrešali bomo njeno vedrino, s katero je prihajala in odhajala.

23. novembra smo se v velikem številu poslovili od nje na domačem pokopališču v Gornji Sanici.

Želimo ji miren počitek v domači zemlji, njenemu možu in vsem njenim sorodnikom pa izrekamo naše globoko in iskreno sožalje.

Vodstvo, sodelavke in sodelavci obrata Elektrode

Zahvale

Ob boleči in mnogo prezgodnji smrti srčno dobre in ljubljene žene

SAFIJE MEHMEDOVIĆ — SAFKE, roj. Alibegović,

se najlepše zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, meni izkazali pisna ali ustna sožalja.

Najlepše se zahvaljujem medicinskemu osebju Onkološkega inštituta Ljubljana, dr. Bitencu za zdravljenje in lajšanje bolečin.

Lepa hvala dr. Vreševi za obiske in zdravljenje na domu v času njene bolezni.

Prisrčno se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem obratov PTV ter Elektrode, tudi stanovalcem C. železarjev 13 za denarni prispevek.

Hvala vodstvoma obratov PTV in Elektrode za izkazano pozornost ter izrečena sožalja.

Iskrena hvala Kosmaču za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu.

Še posebej se lepo zahvaljujem družinam: Čehajić, Urukalo, Musić, Behaderović, Pajić, Imamović in Kešina, ki so mi v najtežjih trenutkih stali ob strani ter mi kakorkoli pomagali.

Zahvaljujem se vsem znanim in neznanim, mojim in njenim prijateljem ter vsem, ki ste mojo drago ženo spoštovali, jo imeli radi in jo obiskovali.

Žalujoči mož Smajo

Sindikalni organizaciji Železarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Leopold Pretnar

Društvo mejnih ved Jesenice

organizira predavanje

Ljudska umetnost

v petek, 15. decembra, ob 18. uri v predavalnici Gasilskega doma ŽJ, v bližini Obratne ambulante.

Predavanje bo vodila Mira Novak, kustosinja Finžgarjeve hiše v Doslovčah.

Vstopnina:
člani društva, dijaki in študentje so oproščeni, za ostale 100.000 din.

Vabljeni, zlasti mladina, študentje!

DMVJ

Ob smrti mojega dragega očeta

ALOJZA SAJOVCA

se sodelavcem Predelave valjanih trakov lepo zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Hčerka Ana Kelenc

Društvu upokojencev Javornik—Koroška Bela se za prejeto čestitko ob mojem življenjskem jubileju zahvaljujem. Društvu želim veliko uspešnosti pri njihovem delu; naj bi organiziralo več družabnih večerov, posebno nedeljskih plesov v zimi 1989-1990.

Justina Beguš

Upokojenke in upokojenci obrata Elektrode se vodstvu obrata najlepše zahvaljujemo, da so nas izbrskali iz arhiva in nas povabili na proslavo ob 50-letnici. Obenem jim iskreno čestitamo in želimo še mnogo uspeha.

V imenu upokojencev Frumen

Sindikalni organizaciji Valjarna debele pločevine se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč med bolovanjem.

Želim jim mnogo delovnih uspehov.

Lovro Zaveljcina

Upravnemu odboru Društva upokojencev Javornik — Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko k *mojemu* rojstnemu dnevu.

Janez Muhič

Društvu invalidov Jesenice in Društvu upokojencev Jesenice se lepo zahvaljujem za čestitki ob mojem jubileju.

Rozka Noč

Zahvaljujem se vsem posameznikom, društvom in družbenopolitičnim organizacijam, ki so mi izkazali pozornost ob mojem življenjskem jubileju. Vsem želim mnogo zdravja, sreče in delovnih uspehov.

Stanislav Križnar

Sindikatu obrata Valjarna bluming štekel se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč med bolovanjem.

Angela Oblak

Društvu upokojencev Javornik — Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob *mojem visokem* življenjskem jubileju.

Cilka Anzelc

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem prazniku. V letu *1990 jim želim veliko* uspeha pri nadaljnjem delu.

Ivan Primožič

Ribiške zdrahe v soboto

V soboto, 16. decembra, ob 19.30 bodo v gledališču Tone Čufar na Jesenicah uprizorili komedijo Carla Goldonija Ribiške zdrahe za odpadli abonma in izven.

Vstopnice, ki so bile poslane za predstavo 1. decembra, so veljavne za to predstavo.

Dežurni trgovini

V soboto, 16. decembra, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

ROŽCA na Plavžu, Jesenice, Titova 79, in

DELIKATESA Kašta 1, Jesenice, Benedičičeva 2.

Dežurna lekarna

V decembru je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Bledu.

Razstavni salon Dolik Jesenice

Od 9. do 20. decembra je v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice na ogled skupinska razstava likovnih del članov likovne sekcije Relik DPD Svoboda - Trbovlje.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Diskont Podmežakla

Obisk Diskonta Podmežakla se v decembru še posebej izplača. Velika predpraznična izbira in konkurenčne cene omogočajo dober nakup. Vsi, ki bodo naenkrat nakupili za 4.000.000 din, bodo prejeli kartico Podarim — dobim.

Objavljamo tudi žrebanje nagradnih kuponov za november:

1. nagrada kupon št. 681
2. nagrada kupon št. 101
3. nagrada kupon št. 783

Ne zamudite priložnosti, zato se še danes *odločite* za obisk Diskonta Podmežakla.

Občni zbor!

Kinološko društvo Jesenice vabi na redni letni občni zbor v prostorih restavracije Turist na Javorniku 16. decembra ob 17. uri.

Vabljeni!

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

15. decembra, amer. komedija SESTANEK Z NEZNANCEM ob 18. in 20. uri.

16. decembra, amer. krim. film TEQUILA SUNRISE ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri premiera amer. akcij. filma JURIŠ NA BAZO GLORIA.

17. decembra, amer. krim. film TEQUILA SUNRISE ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri amer. barv. komedija SEKS, LAŽI IN VIDEO.

18. decembra, amer. barv. komedija SEKS, LAŽI IN VIDEO ob 18. in 20. uri.

19. decembra, amer. hol. komedija HOLANDSKE LUTKICE ob 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. komedija SEKS, LAŽI IN VIDEO.

20. decembra, amer. holan. film HOLANDSKE LUTKICE ob 18. in 20. uri.

21. decembra, amer. ital. akcij. film DELTA FORCE COMMANDO ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

17. decembra, amer. barv. komedija SESTANEK Z NEZNANCEM ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

15. decembra, amer. krim. film TEQUILA SUNRISE ob 18. in 20. uri.

radio triglav jesenice

89,8 Mhz — slišnost: Jesenice
96,7 Mhz — slišnost: Bohinj
96,8 Mhz — slišnost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz — slišnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 15. december:
16.00 — Pričetek programa; 16.05 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Kamen spotike; 17.30 — Zakaj *odhajajo strokovnjaki z Jesenic*; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.40 — Povabljeni ste; 18.55 — Zaključek programa.

Sobota, 16. december:
14.00 — Sobotna povabila — vmes novice; 15.30 — Dogodki in odmevi — prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj; 16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Moja je lepša kot tvoja — zabavno glasbena oddaja; 17.45 — Obvestila; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 18. junij:
11.00 — Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Nedeljsko popoldne — vmes predstavitev Marjance, glasbene oddaje Radia Maribor, čestitke poslušalcev in EP.

Ponedeljek, 18. december:
16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Aktualno; 17.45 — Obvestila; *18.00* — Čestitke poslušalcev in EP; 18.15 — Športni pregled; 18.35 — Minute za resno glasbo; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 19. december:
16.00 — Obvestila; 16.30 Domače novice; 17.00 — Rekli so; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.40 — Zanimivosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 20. december:
16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Zanimivosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 21. december:
16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 17.00 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Koledva v Kropi

Moški zbor iz Krope tudi letos prireja koledvo — koncert starih ljudskih kolednic. Tokrat je k sodelovanju povabil rojakinjo Zlato Ognjanovič (sopran) in njenega moža Dragiša (bas), ki bosta v prvem delu sporeda solistično in v duetu ter ob spremljavi klavirja zapela več kolednic — pesmi nekdanjih rodov žebljarjev v Kropi in Kamni Gorici. V drugem delu bosta skupaj z moškim zborom KUD S. Žagar — Plamen izvedla izbor kolednic iz različnih slovenskih pokrajin.

Koncert bo v nedeljo, 17. decembra, ob 16. uri v Kropi.

Zahvala DMVJ

Društvo mejnih ved Jesenice se najtopleje zahvaljuje obrtniku Cvetu Rožiču s Koroške Bele za finančno pomoč ob izvedbi naših radiestezijskih meritev.

— — —

Obenem obveščamo vse občane, obrtnike in delovne organizacije, da se za radiestezijske meritve in bioterapevtske usluge lahko obrnejo na Društvo mejnih ved Jesenice, Gasilski dom ŽJ, vsak petek od 18. do 21. ure, ali dopoldne od 8. do 12. ure na ☎ 81-441, int. 24-52!

Za zdravo življenje! DMVJ

Kdo je napravil prve korake pri folklori v Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela

Železar je v začetku leta 1978 objavil sestavek pod naslovom Folklorna skupina in Veseli upokojenci v DU Javornik-Koroška Bela. Iz tega je razvidno, da so začeli z vajami že v sredini leta 1978. Z namenom, da bi dostojno predstavili društvo v Tednu upokojencev, so se na pobudo Marije Heberle zbrali ljubitelji narodnih plesov. Tako je nastala plesna skupina, ki je v teh enajstih letih zelo napredovala.

Sprva so vadili le štirje pari; ker ni bilo moških plesalcev, so kar ženo oblekle moške narodne noše in so lahko zaplesali.

Prve štiri pare so sestavljali: Mici Svetina, Marica Svetlin, Mara Drmota, Milka Grelja, Marija Heberle, Lojze Mrak, Mici Bernik, Jaka Noč; plesalce je na harmoniki spremljala Marija Koder. Prve plese jih je naučil Janez Iskra iz Srednje vasi. Narodne noše so imeli sposojene od DPD Svoboda Tone Čufar, deloma pa tudi iz gledališča Tone Čufar na Jesenicah. Da so bile vedno pripravljene, je poskrbela Marija Heberle.

Poglejmo, kako so se vrstili prvi nastopi javorniške folklore; v letu 1978 so prvi javni nastop imeli že 16. septembra ob zaključku Tedna upokojencev občine Jesenice. Navdušenje gledalcev *je dalo skupini* še večjo voljo do dela ter potrditev, da je ustanovitev folklorne skupine dosegla svoj namen. Tako so nadaljevali z nastopi; drugi nastop so imeli že 11. novembra na srečanju 80 in več let starih članic in članov DU Javornik-Koroška Bela. Na tem srečanju je prvič nastopil glasbeni ansambel Veseli upokojenci, v sestavi Gabrijel Peternelj in Stane Gorišek (harmoniki), Drago Jakšič (kitara), Karla Bogataj (bobenček). Karla je bila tudi pevka ansambla. Tudi ta skupina je bila pri upokojencih dobro sprejeta.

Ti dve skupini sta uspešno predstavljali društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela in so jih vabili tudi drugam. Tudi to jim je dalo vzpodbudo za delo. V treh mesecih leta 1978 so imeli tako skupaj kar šest nastopov, poleg omenjenih še 23. novembra v domu DU Jesenice. 26. novembra so nastopili v Davči v Selški dolini ter tako popestrili program ob proslavi 29. novembra, dneva republike. To gostovanje je pripravil Gabriel Peternelj, ki je bil vodja ansambla Veseli upokojenci. Vaščani iz Davče so bili zelo navdušeni nad nastopom ter jih vabili, naj še pridejo. 27. novembra sta v istem sestavu nastopala ansambla v domu dr. Franca Berglja za oskrbovance doma; nastop je organizirala Marija Heberle. Šestnajstega decembra pa so imeli nastop v Pralnici in čistilnici na Jesenicah, kjer so praznovale jubilantke podjetja.

V letu 1979 sta ansambla že 20. januarja nastopila v domu upokojencev v Novi Gorici, v glavnem za oskrbovance doma. Program je trajal več kot eno uro, vključno s pozdravom takratnega predsednika Bernarda Svetlina. Jelka Tomaž pa je orisala delo in življenje *DU Javornik-Koroška Bela. Navzoči so* sprejeli program z navdušenjem, kar je bilo nastopajočim največje priznanje in tudi nova vzpodbuda za nadaljnje delo.

Njihova dobra volja ter vnema sta bili jamstvo, da folklora ne bo zamrla. Dokaz njihovega idealizma je tudi to, da se je skupina vzdrževala sama, brez društvenih sredstev. Nekaj časa so nastopali v sposojenih oblekah, toda začeli so misliti, da naredijo svoje. Tako so članice same izdelale ženske narodne noše, moške pa je plačalo društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela. Toliko o prvih začetkih te dejavnosti v društvu.

Začeto delo Marije Heberle je v naslednjih letih nadaljevala Cilka Gabrijel ter z novimi plesalci pospešila hiter dvig folklorne skupine, ki danes veliko pomeni v delovanju društva. Folklorna skupina je znana tudi izven naše občine ter Slovenije.

Od prvih plesalcev danes še vedno plešeta Mara Drmota in Milka Grelja; drugi so se zaradi starosti počasi prenehali ukvarjati s to dejavnostjo, vendar še vedno spremljajo napredek skupine, v kateri so bili začetniki. Razen Marice Svetlin še vsi živijo.

Iz prispevkov v Železarju in po pripovedovanju takratnih plesalcev sestavil Stane Torkar

Prvi posnetek: 16. septembra 1978

Hokejske novice

Pretekli teden je minil v znamenju dveh težkih gostovanj prvega moštva Jesenic v Beogradu. Polovičen izkupiček je železarjem omogočil, da ostajajo trdno na drugem mestu.

V prvi beograjski tekmi s Crveno zvezdo so Jeseničani igrali dobro, predvsem taktično zrelo. Kanadčani v dresih Crvene zvezde igrajo zelo grobo in umazano. Tako je moral že v prvi minuti tekme zaradi hude poškodbe z igrišča branilec Kozar. Dobil je udarec v glavo, zdravnik pa je ugotovil pretres možganov. Vendar tudi tako huda poškodba ni spremenila kriterija glavnega sodnika Šaravanje, ki je še naprej dopuščal nevarno igro domačih. Po vrnitvi iz Beograda ni bilo igralca, ki ne bi čutil posledic takšne igre.

Drugo gostovanje pri Partizanu je minilo dosti bolj mirno. V lepi tekmi, z dobrimi sodniki, so Jeseničani, čeprav brez Kozarja, Horvata in Ščapa in s tremi, štirimi igralci, ki so nastopili poškodovani, ves čas oblegali vrata odličnega Doroščenka. Žal se strelci niso izkazali, domači pa so izkoristili praktično vse napake jeseniške obrambe in tako prvič letos premagali železarje.

Številne poškodbe in bolezni ter težka gostovanja so povzročila padec forme, kar smo pričakovali. V tem tednu je predvidena le tekma z Vojvodino doma, nato pa je krajša prekinitev zaradi nastopa reprezentance na Nizozemskem.

Prvenstvo se nato nadaljuje še z dvema koloma. Najprej na Jesenicah gostuje vse boljša Olimpija, 23. decembra pa je v Zagrebu še en derbi med Medveščakom in Jesenicami. Nato bo dobrodošel počitek, katerega bodo izkoristili za vmesne priprave na zaključne boje v prvenstvu.

Pri HK Jesenice so izdali koledar - poster z ličnimi fotografijami. Koledar je že v prodaji po zelo zmerni ceni 100.000 din. Kupite ga lahko v bifeju Stadion ali pa na blagajni športnega parka v času tekem.

Rezultati prejšnjega tedna:

Crvena zvezda:Jesenice (1. ZHL)
1:6(0:2,0:2,1:2)

Gole so dosegli: Mlinarec, Šuvak, Razinger, Kopitar, Raspet in Kunčič.

Partizan:Jesenice (1. ZHL)
4:1(2:0,1:0,1:1)

Gol je dosegel: Šturm

Jesenice 2:Spartak (Subotica) (1. B ZHL)
5:3(2:2,1:1,2:0)

Gole so dosegli: Šivic 2, Varl 2, Mahkovic

Cinkarna Celje:Jesenice (RP mladinci)
1:13(0:3,0:5,1:5)

Jesenice:Medveščak (RP st. pionirji)
11:0(8:0,0:0,3:0)

Jesenice:Cinkarna (RP st. pionirji)
8:3(4:0,4:0,0:3)

Maribor:Jesenice (RP ml.pionirji)
0:16(0:7,0:2,0:7)

Program tekem

Nedelja, 17. decembra, ob 17. uri:

Jesenice:Slavija (RP mladinci)

Sreda, 20. decembra, ob 18. uri:

Jesenice:Olimpija (1. ZHL)

Vabimo vas na mednarodno sankaško prireditev

32. pokal mesta Jesenice
in
33. pokal mesta Jesenice,

ki bo od 15. do 17. decembra na naravni sankaški progi v Savskih jamah nad Jesenicami. Vsa tekmovanja se bodo pričela ob 8. uri.

Pomembni nastopi sankačev na štartu sezone

Savske jame nad Jesenicami bodo sredi decembra prizorišče prve pomembne mednarodne preizkušnje naših sankačev na pragu nove sezone. Člani Sankaškega kluba Jesenice bodo v bistvu organizirali kar dve veliki mednarodni tekmovanji. V soboto, 16. decembra, bo najprej tekmovanje za 32. pokal mesta Jesenic, ki bo obenem tudi zaključno tekmovanje lanskoletnega srednjeevropskega pokala v sankanju na naravnih progah. Izvesti bi ga morali že februarja letos, vendar so ga zaradi pomanjkanja snega v Savskih jamah morali prestaviti.

V nedeljo, 17. decembra, pa bo tekmovanje za 33. pokal mesta Jesenic in prva tekma srednjeevropskega pokala v novi sezoni. Na obeh tekmovanjih pričakujejo organizatorji izredno kvalitetno udeležbo najboljših sankačev na naravnih progah iz desetih evropskih držav. To bo hkrati tudi prvo večje sankaško tekmovanje v Srednji Evropi v novi sezoni. Naše barve bodo skušali kar najbolj dostojno zastopati tekmovalci naših štirih najboljših klubov iz Železnikov, Idrije, Tržiča in Jesenic. V tako močni konkurenci je vsaka uvrstitev med 10. in 20. mestom že lep uspeh.

Omenimo še, da se tekmovanje v sankanju za srednjeevropski pokal lepo uveljavlja, predstavlja pa tudi kvalitetni vzpon našega sankanja. Letos so predvidene štiri tekme, prva 17. decembra v Savskih jamah nad Jesenicami, druga 6. in 7. januarja v Garmisch-Partenkirchnu v ZRN, 5. in 6. februarja v Feld Am Seeju v Avstriji in 17. in 18. februarja v Völsu v Italiji. V naslednji sezoni pa načrtujejo poleg srednjeevropskega še svetovni pokal v sankanju na naravnih progah, in sicer tudi z udeležbo tekmovalcev iz ZDA in Kanade.

Člani jeseniškega sankaškega kluba so v teh dneh pošteno zavihali rokave za pripravo in izvedbo pomembnih mednarodnih tekmovanj 16. in 17. decembra. »Čeprav imamo z izvedbo mednarodnih sankaških tekmovanj že kar precej izkušenj, pa tudi tokrat ničesar ne prepuščamo naključju,« pravi predsednik kluba Jani Gregorič. »Progo v Savskih jamah številni tekmovalci poznajo kot dobro in naša poglavitna naloga je, da jo čimbolje pripravimo. Zaradi pomanjkanja snega smo uspeli najti idealno rešitev s pomočjo Franca Stroja iz Dvorske vasi. Izdelal je ustrezne snežne topove za zasnežitev proge, ki je dolga 1034 mestrov. Če bodo še naprej idealne nizke temperature, potem lahko pričakujemo odlično pripravljeno umetno progo, predvsem pa želim, da se bodo vsi tekmovalci iz številnih evropskih držav v Savskih jamah prijetno počutili.«

JANKO RABIČ

Namizni tenis

Jeseniške pionirke na Prelovškovem memorialu

V počastitev tragično preminule mlade igralke namiznega tenisa Maje Prelovšek v Kranju že več let prirejajo namiznoteniško tekmovanje pionirk, imenovano Prelovškov memorial. Tokrat je nastopilo 47 igralk iz 8 klubov Slovenije.

Jeseničani so poslali na to tekmovanje kar dvanajst igralk, ki so se kar dobro izkazale; s prikazano igro in z doseženimi rezultati smo kar zadovoljni.

V skupini mlajših pionirk sta bili v svojih skupinah zmagovalki Medeja Košir in Maša Sladič. Slednja je potem pristala na 3. do 4. mestu, Koširjeva pa na 5. do 8. mestu.

V skupini starejših pionirk pa sta se kot zmagovalki v svojih skupinah v finalno skupino uvrstili Saša Lavtižar in Jana Cenček. Slednja je nato pristala na 5. do 8. mestu. - - -

Namiznoteniška zveza Slovenije je te dni praznovala 60- letnico namiznega tenisa v Sloveniji. Ob tej priložnosti so bila podeljena številna priznanja najzaslužnejšim namiznoteniškim delavcem, med njimi tudi sedmim z Jesenic. Priznanja so prejeli: Slavko Pem, Jernej Korbar, Milana Krmelj, Stane Babič, Peter Filipovič, Robert Babič in Sonja Brelih.

Na letni konferenci NTZS pa je bil v predsedstvo zveze izvoljen tudi Slavko Pem z Jesenic. Š.

Košarkarski turnir

Košarkarska ekipa Veseli fantje organizira v nedeljo, 17. decembra, s pričetkom ob 8. uri v telovadnici Osnovne šole Prežihov Voranc košarkarski turnir.

Prijavite se lahko na dan tekmovanja do 7.30, ko bo žrebanje parov.

Seminar iz prve pomoči za pripravnike in reševalce

V Kranjski Gori je v soboto, 2. decembra, zdravniška podkomisija GRS Slovenije pripravila in izvedla uspešen in odmeven seminar o nujni prvi pomoči v gorah. To je bil prvi skupni tečaj prve pomoči za pripravnike GRS. Obisk je bil presenetljivo dober, saj se je seminarja udeležilo okrog sto slušateljev iz 14 slovenskih postaj GRS in to ne samo pripravniki, temveč tudi reševalci in zdravniki.

Zdravnik dr. Janko Kokalj iz Kranjske Gore je predaval o ukrepih pri poškodbah kosti in sklepov ter o zakonitostih imobilizacij in ravnanja s ponesrečenci, ki imajo poškodovano hrbtenico. Kirurg dr. Tomaž Ažman je govoril o pomoči ljudem s poškodbami glave, prsnega koša in trebuha ter pri šokih in tistim, ki imajo poškodovana dva ali več organskih sistemov, načelnik zdravniške podkomisije pri GRS, zdravnik dr. Andrej Robič, pa je predaval, kako ravnati s ponesrečenci, če so podhlajeni, omrznjeni, poškodovani od strele, izčrpani in omrtvičeni od visenja na vrveh pri padcih navez. Povedal je tudi, da se s takšnimi seminarji trudijo dvigniti raven znanja reševalcev o nujni medicinski pomoči.

Pomemben je bil tudi prispevek dr. Toneta Dolenca s sodne medicine o pravnih vidikih mrliške ogledne službe in krajevnega ogleda v primerih gorskih nesreč. Omenil je tudi pomembnost podatkov na kraju nesreče ter ogleda zaradi eventualnih kriminalnih dejanj. Govoril je tudi o nasvetih o oživljanju rešenih iz plazov ter o ravnanju v primeru kapi in srčne slabosti.

Udeleženci seminarja o nujni zdravstveni pomoči v gorah se zahvaljujejo kolektivu Osnovne šole Jeseniško-bohinjskega odreda v Kranjski Gori za njihove prostore, da so seminar lahko nemoteno in uspešno izvedli. Lojze Kerštan

Judo

V organizaciji judo sekcije TVD Partizan je bilo 3. kolo območne judo lige za šolska športna društva. Sodelovala so ŠŠD iz Nove Gorice, Žirov in Jesenic. Žal se tekmovanja niso udeležili judoisti iz Kranja, Šiške in Kopra. Skupaj je tekmovalo 68 pionirjev. Ekipno je na tem turnirju zmagalo ŠŠD Osnovne šole Karavanških kurirjev NOB, drugo mesto je pripadlo ŠŠD Padlih prvoborcev iz Žirov, tretje mesto ŠŠD Prežihov Voranc. V skupni uvrstitvi po 3. kolu je na prvem mestu ŠŠD iz Žirov, drugo mesto ŠŠD IX. korpus iz Nove Gorice, tretje mesto ŠŠD Karavanških kurirjev NOB, četrto mesto ŠŠD Milojke Štrukelj iz Nove Gorice, peto mesto ŠŠD Prežihov Voranc z Jesenic.

Udeležba tekmovalcev judoistov po šolah: Prežihov Voranc 12 tekmovalcev, Karavanških kurirjev 6, Tone Čufar 4, 16. december 2, Jeseniško-bohinjskega odreda 1 tekmovalec.

Pred nami so še 3. kola in upamo, da bomo uvrstitve nekaterih še izboljšali. Obisk tekmovanja je bil slab, čeprav so po šolah bili izobešeni plakati. Ni bilo niti učencev, da o učiteljih in ostalih niti ne govorimo. Mar mislijo, da je potrebno vsakemu poslati osebno vabilo; morda je vzrok miselnost, da je to tekmovanje muha enodnevnica ali da nam ta pretepaški šport ni potreben. Mnogo jih ne ve, kaj judo šport nudi mlademu odraščajočemu človeku. Smisel in namen juda je, da pridobimo samozavest, razsodnodst, zanesljivost, usposabljamo duha in telo ter oblikujemo značaj - to je judo.

Odnos do tega športa in tekmovanj se je pokazal tudi pri denarju. Učenci še sedaj niso dobili povračila stroškov za prevoz v Novo Gorico. Komu naj potem še verjamemo?

V soboto je bilo tudi tekmovanje v I. slovenski judo ligi. Jeseniška I. ekipa je gostila ekipo Impola II. Ekipa Lendave iz neznanih vzrokov ni prišla na tekmovanje. Tako je bil le dvoboj med Impolom in Jesenicami; zmagala je ekipa Impola z rezultatom 8:6(37:30). Prvo ekipo čaka še turnir v Slovenj Gradcu. Druga ekipa je zaradi pomanjkanja denarja morala prenehati tekmovati v II. slovenski judo ligi (nismo imeli niti toliko, da bi plačali sodnike). To pomeni korak nazaj za jeseniški judo in je veliko razočaranje mladih perspektivnih judoistov.

V nedeljo so mlajši mladinci Matarugič, Makuc in Krupenko tekmovali v Ljubljani na 26. pokalu Nagaoke. V kategoriji do 59 kg je tekmoval Matarugič in zasedel 1. mesto, Makuc je v kategoriji do 77 kg zasedel 5. mesto, v kategoriji do 85 kg je 1. mesto zasedel Krupenko. To je doslej največji uspeh jeseniških judoistov na tem tekmovanju. Matarugič je postal tudi član mladinske reprezentance. Na enaki poti je tudi Krupenko in to je nova potrditev, da so na Jesenicah dobri judoisti.

Tekmovalki Tanja Makuc in Slobodanka Matarugič odpotujeta v petek z ekipo judo kluba Samobor v Novi Sad na ekipno državno prvenstvo za članice. Čez teden dni bosta obe tekmovalki, katerima se bo pridružil Slobodan Matarugič, odpotovali v Sarajevo na finale pokala Jugoslavije za mladinke in mladince.

Zaželimo jim veliko uspehov, da bodo dostojno predstavili napore jeseniških judoistov.

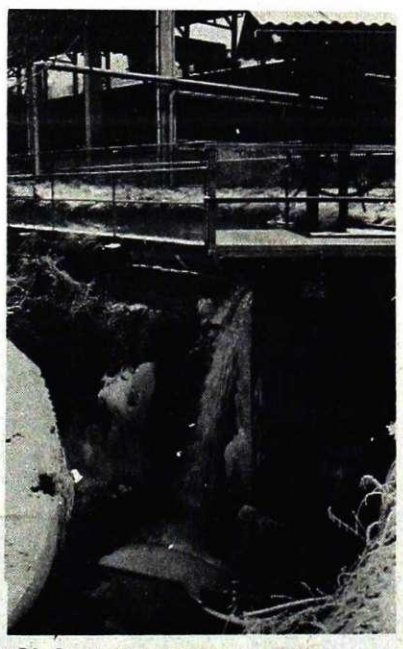

Ob Savi (foto: Mira Kolenik)

Uspešni mednarodni turnir kegljačev na ledu pod pokroviteljstvom Hladne valjarne Jesenice

Na ledeni ploskvi v dvorani Podmežakljo so člani domačega kluba pod pokroviteljstvom Hladne valjarne Jesenice uspešno izvedli veliki mednarodni turnir v kegljanju na ledu.

Brez dvoma je bil to po evropskem prvenstvu pred leti največji in najbolj kvalitetni turnir. Nastopilo je 30 ekip, med njimi največ iz Avstrije, domače ekipe iz Rateč, Bleda in Jesenic, prvič pa so pri nas gostovali tekmovalci iz Madžarske.

Ekipe so nastopile v dveh skupinah, v močni mednarodni konkurenci pa so bile uspešne tudi domače ekipe. V skupini A je ekipa pokrovitelja, Hladne valjarne Jesenice, zasedla 2. mesto, v skupini B pa Vatrostalna Jesenice 3. mesto.

Organizatorji so poskrbeli, da so se tekmovalci v železarskem mestu prijetno počutili. Ob uspešnem turnirju se jeseniški kegljači še posebej zahvaljujejo za pomoč Hladni valjarni Jesenice, diskontoma Podmežaklja in Plavž, Caffeju Čedo, Frizeriji Hudrič in drugim, ki so jim pomagali.

REZULTATI:

Skupina A: 1. ÖDK Celovec, 2. Hladna valjarna Jesenice, 3. ER Lerche, 4. Železar Jesenice, 8. Gorenjc Bled, 9. Jesenice I.

Skupina B: 1. Feldkirchen (Avstrija), 2. ER Kühnsdorf, 3. Vatrostalna Jesenice, 9. Ulčar Bled, 12. Rateče, 15. Jsenice II.

J. R.

Šah

Decembrski turnir Ravniku

Na četrtem turnirju hitropoteznega prvenstva Jesenic v šahu za sezono 1989/90 se je v Šahovskem domu na Jesenicah zbralo kar 31 igralcev. Ob tako veliki udeležbi tekmovanje najprej poteka v treh polfinalnih skupinah, od koder se po štirje najboljši uvrstijo v glavno finalno skupino, kjer poteka boj za točke skupne razvrstitve. Tisti, ki jim ne uspe priti v finale, se lahko pomerijo v tolažilni skupini. Tokrat je bilo med njimi tudi nekaj nosilcev iz predtekmovalnih skupin.

V finalni skupini so se takoj vnele hude borbe. Številne gledalce je seveda najboj zanimalo, ali bo Rodmanu po treh zaporednih zmagah na zadnjih turnirjih tudi to pot uspelo poseči po najvišjem mestu. Že kmalu pa je pretrpel dva poraza in v vodstvo je prišel Ravnik, katerega je s točko zaostanka zasledoval Kosmač. Ta dva tekmeca sta se med seboj pomerila prav v zadnjem kolu. V zelo razburljivi partiji, polni zapletov in preobratov, je na koncu slavil Franc Ravnik in tako brez izgubljene točke prvič v novi sezoni dobil turnir.

Vrstni red finalne skupine: 1. Ravnik 11, 2. Kosmač 9, 3.-4. Čamžić in Rodman 8, 5. Cvetkov 7, 6. Omanović 5, 7. Krničar 4, 8.-10. Pazlar, Dimitrijević in Lužnik 3,5, 11. Konobelj 3, 12. Begić 2.

V tolažilni skupini je med 16 igralci zmagal Konič pred Vukovičem in Lojzko Pongrac.

V skupnem točkovanju je po štirih turnirjih še vedno v vodstvu Franci Rodman, pred Ravnikom, ki se mu je približal
na vsega 2,5 točke. Za tretje mesto pa se poteguje skupina petih igralcev, med katerimi sta letos najbolj presenetila Čamžič in Omanović.

Trenutni vrstni red prvenstva: 1. Rodman 37.5 (4), 2. Ravnik 35 (4), 3. Kosmač 24 (3), 4. Omanović 23,5 (4), 5. Eržen 19,5 (3), 6. Čamžić 19 (4), 7. Krničar 17 (4), 8. Lužnik 8 (4), 9. Mrvar 7 (1), 10. Konič 7 (3) itd.

P.K.

Dopisujte

Nogometni turnir

Komisija za šport pri predsedstvu ZSMS Železarne Jesenice organizira v soboto, 23. decembra, ob 8. uri v telovadnici OŠ Tone Čufar na Jesenicah nogometni turnir. Prijave ekip, kot tudi vse druge informacije, lahko dobite po tel. 064 84 261, int. 32-68.

Rok za prijave je do petka, 22. decembra, do 13. ure. Isti dan bo v prostorih KS ZSMS (stari IBM) sestanek vseh vodij ekip in žrebanje parov.

Vabljeni!

Komisija za šport
pri KS ZSMS

17. sindikalno prvenstvo v šahu

V okviru sindikalnih športnih iger Občinskega sindikalnega sveta Jesenice je bilo v sredo, 6. decembra, v Šahovskem domu na Jesenicah letošnje prvenstvo v šahu. V organizaciji Šahovskega društva Jesenice in ZTKO Jesenice je nastopilo enajst ekip, ki so se pomerile na treh deskah.

Ekipno je zmagala Železarna Jesenice s 26 točkami, drugo mesto je osvojila ekipa Vzdrževanja Železarne Jesenice z 24,5, tretja pa je bila ekipa HV Bela Železarne z 18,5 točke.

Med posamezniki so na posameznih deskah zmagali: na 1. deski: Primož Kosmač (DSSS Železarne), na 2. deski Ristov Cvetkov (Vzdrževanje Železarne), na 3. deski: Alojz Bec (Vzdrževanje).

Občni zbor PZ ZVUT Jesenice

Področni zbor Zveze vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Jesenice vabi svoje člane na občni zbor, ki bo v ponedeljek, 18. decembra, ob 18. uri v prostorih Kazine na Jesenicah.